

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
WIZARA YA ELIMU SAYANSI TEKNOLOJIA NA UFUNDI

MUHTASARI WA KISWAHILI
ELIMUMSINGI
DARASA LA III-VI

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
WIZARA YA ELIMU SAYANSI TEKNOLOJIA NA UFUNDI

MUHTASARI WA KISWAHILI
ELIMUMSINGI
DARASA LA III-VI

2016

© Wizara ya Elimu, Sayansi, Teknolojia na Ufundi, 2016

Toleo la kwanza, 2016

ISBN. 978 - 9976 - 61- 424 - 4

Taasisi ya Elimu Tanzania

S.L.P 35094

Dar es Salaam.

Simu:+255 22 2773005/+255 22 277 1358

Faksi: +255 22 2774420

Tovuti:www.tie.go.tz

Baruapepe: director.general@tie.go.tz

Haki zote zimehifadhiwa. Hairuhusiwi kuiga, kunakili, kutafsiri, kupiga chapa au kutoa andiko hili kwa namna yoyote ile bila idhini ya Kamishna wa Elimu, Wizara ya Elimu, Sayansi, Teknolojia na Ufundi.

YALIYOMO

Ukurasa

Dibaji	iv
1.0 Utangulizi	v
2.0 MAELEZO YA JUMLA YA MTAALA.....	v
2.1 Malengo ya Elimumsingi Darasa la III-VI.....	v
2.2 Umahiri wa Elimumsingi Darasa la III-VI	vi
2.3 Malengo ya Somo la Kiswahili katika Shule za Msingi.....	vi
2.4 Umahiri Mkuu na Umahiri Mahususi wa Somo la Kiswahili.....	vii
2.5 Ufundishaji na Ujifunzaji wa Somo.....	vii
2.6 Upimaji wa Ujifunzaji.....	viii
3.0 MAUDHUI YA MUHTASARI.....	viii
3.1 Umahiri Mkuu	viii
3.2 Umahiri Mahususi	viii
3.3 Shughuli za Kutendwa na Mwanafunzi	viii
3.4 Vigezo vya Upimaji	viii
3.5 Viwango vya Utendaji	ix
3.6 Idadi ya Vipindi	ix
DARASA LA III.....	1
DARASA LA IV.....	12
DARASA LA V.....	26
DARASA LA VI.....	41

Dibaji

Muhtasari wa somo la Kiswahili umeandaliwa kutokana na mtaala wa Elimumsingi Darasa la III-VI wa mwaka 2016. Muhtasari huu unasisitiza kufundisha na kujifunza kunakozingatia ujenzi wa umahiri kwa mwanafunzi. Mwalimu halazimiki kufuata mtiririko wa umahiri uliopo katika muhtasari huu ila ana wajibu wa kuhakikisha kwamba mahusiano kati ya umahiri mmoja hadi mwingine yanazingatiwa. Katika kuandaa azimio la kazi mwalimu azingatia uwezo na mahitaji ya mwanafunzi katika kujifunza. Msisitizo umewekwa ili kumsaidia mwanafunzi kujenga stadi za kusikiliza, kuzungumza, kusoma na kuandika. Mwalimu anasisitizwa kutumia vigezo vya upimaji na viwango vya kupima utendaji wa mwanafunzi vilivyoanishwa katika muhtasari huu. Kwa hiyo upimaji wa somo la Kiswahili utajikita zaidi katika viwango vya utendaji wa mwanafunzi katika kukuza maarifa, stadi na mwelekeo kama inavyotarajiwa.

Muhtasari huu unatakiwa kutekelezwa kama unavyoelekeza. Hivyo mwalimu ana nafasi ya kupanga na kutekeleza viwango vya utendaji wa mwanafunzi katika ubora unaostahili. Wadau wote wa elimu waliopo shuleni na nje ya shule wana fursa ya kuutumia muhtasari huu katika ufuatiliaji na utekelezaji kwa ufanisi.

Ni matarajio yangu kuwa muhtasari huu utamwezesha mwalimu kufanya kazi yake kwa ufanisi. Kwa kuwa uboreshaji wa muhtasari ni mchakato endelevu, Wizara ya Elimu, Sayansi, Teknolojia na Ufundi inaendelea kupokea maoni ya kuboresha muhtasari huu kutoka kwa walimu na wadau wengine wa elimu. Maoni yote yapelekwe kwa Mkurugenzi Mkuu Taasisi ya Elimu Tanzania.

Kamishna wa Elimu
Wizara ya Elimu, Sayansi, Teknolojia

1.0 Utangulizi

Muhtasari huu wa somo la Kiswahili umeandaliwa kutokana na mtaala wa Elimumsingi wa Darasa la III-VI wa mwaka 2016. Muhtasari huu umegawanyika katika sehemu kuu tatu. Sehemu ya kwanza Utangulizi, Sehemu ya pili Malengo ya Jumla ya Mtaala na sehemu ya tatu ni Maudhui ya Muhtasari

Somo la Kiswahili litafundishwa katika ngazi ya Elimumsingi kuanzia Darasa la III hadi la VI. Somo hili ni muhimu kufundishwa ili kukuza uwezo wa kuwasiliana katika mazungumzo na maandishi. Lugha ya Kiswahili inatumika kufundisha na kujifunza katika ngazi mbalimbali za elimu nchini Tanzania. Somo hili lina umuhimu wa pekee katika muhtasari wa Elimumsingi. Pia Sera ya Elimu na Mafunzo ya mwaka 2014 inasisitiza kutumia lugha ya Kiswahili katika kufundishia na kujifunzia. Nchini Tanzania Kiswahili kinatumika kama lugha rasmi na lugha ya Taifa. Kwa ujumla, Kiswahili ni kichocheo cha uzalendo na umoja wa kitaifa kwa Watanzania

2.0 Maelezo ya Jumla ya Mtaala

Maelezo ya jumla kuhusu mtaala yanajumuisha malengo ya Elimumsingi darasa la III-VI, umahiri wa elimu, malengo ya somo, umahiri wa somo, kufundisha na kujifunza somo la kiswahili na upimaji wa somo.

2.1 Malengo ya Elimumsingi Darasa la III-VI

Elimumsingi Darasa la III-VI ina madhumuni ya kuwapatia walengwa maarifa, stadi na mielekeo inayohitajika kwa maendeleo ya watanzania. Yafuatayo ndio malengo makuu ya Elimumsingi Darasa la III-VI

- a) Kumwezesha mwanafunzi kukuza stadi za kusoma, kuandika, kuhesabu na kuwasiliana.
- b) Kumwezesha mwanafunzi kuifahamu, kuitumia na Kuithamini lugha ya Kiswahili.
- c) Kumwezesha mwanafunzi kufahamu misingi ya utawala wa sheria.
- d) Kumwezesha mwanafunzi kuthamini utamaduni wa wa kitanzania na wa jamii nyingine.
- e) Kukuza uwezo wa mwanafunzi kufikiri, kubuni, na kutatua matatizo.
- f) Kumwezesha mwanafunzi kutambua umuhimu wa maadili, uadilifu na uwajibikaji kama misingi ya raia mwema.

inya
mia
a na

- g) Kumwezesha mwanafunzi kushiriki katika shughuli ya michezo na sanaa pamoja na kuthamini kazi za kisanii.
- h) Kumwezesha mwanafunzi kubaini na kukuza vipaji na vipawa vyake .
- i) Kumwezesha kila mwanafunzi kuthamini na kupenda kufanya kazi.
- j) Kumwezesha mwanafunzi kutambua, kuthamini na kutumia teknolojia na ufundi.
- k) Kumwandaa mwanafunzi kwa ngazi nyingine ya elimu pamoja na kujifunza kusiko na kikomo

2.2 Umahiri wa Elimumsingi Darasa la III-VI

Umahiri wa Elimumsingi umejikita katika kumwandaa mwanafunzi wa Darasa la III hadi la VI kuwa na uwezo wa:

- a) Kuwasiliana kwa ufasaha kwa lugha ya Kiswahili na kiingereza kwa kuzungumza na kuandika
- b) Kusoma kwa kujiamini na ufahamu maandishi sahili
- c) Kutumia dhana na kanuni za kihisabati katika maisha ya kila siku
- d) Kutumia stadi za kisayansi, kiteknolojia na ufundi katika maisha halisi ya kila siku
- e) Kuthamini utamaduni wake na wa jamii nyingine
- f) Kujali tofauti za kiimani na kiitikadi katika jamii
- g) Kushiriki katika michezo na shughuli za kisanii
- h) Kujiheshimu na kuheshimu wengine
- i) Kutenda matendo ya kizalendo
- j) Kushiriki katika kazi mbalimbali zinazoendana na umri wake
- k) Kushiriki katika shughuli zinazokuza uwezo wake wa kufikiri kimantiki na kiyakinifu
- l) Kushirikiana na wengine kwa kufanya matendo yanayokubalika katika jamii

2.3 Malengo ya Somo la Kiswahili katika Shule za Msingi.

- a) Kuzungumza, kusikiliza, kusoma na kuandika kwa kutumia lugha ya Kiswahili.
- b) Kutumia Kiswahili fasaha katika miktadha mbalimbali.
- c) Kutumia Kiswahili kupata maarifa, stadi na mwelekeo wa kijamii kiutamaduni, kiteknolojia na kitaaluma kutoka ndani na nje ya nchi.
- d) Kukuza stadi za mawasiliano ili kumwezesha mwanafunzi kumudu maisha yake.
- e) Kujenga msingi bora na imara wa kujifunza kwa ajili ya elimu ya juu na kujiendeleza binafsi kwa kutumia lugha ya Kiswahili.
- f) Kuifahamu, kuitumia na kuithamini lugha ya Taifa.

2.4 Umahiri wa Somo la Kiswahili

Umahiri utakaojengwa na mwanafunzi katika somo

Umahiri Mkuu	Umahiri Mahususi
1. Kuwasiliana katika miktadha mbalimbali.	1.1 Kutambua sauti mbalimbali katika matamshi ya silabi, maneno, sentensi na habari. 1.2 Kuanzisha na kuendeleza mazungumzo katika miktadha mbalimbali. 1.3 Kutumia maandishi katika mawasiliano kulingana na miktadha mbalimbali.
2. Kuonesha uelewa wa jambo alilolisikiliza au kulisoma	2.1 Kusikiliza na kuonesha uelewa wa jambo alilolisikiliza. 2.2 Kusoma kwa ufasaha na kuonesha uelewa wa matini aliyoisoma.
3. Kutumia msamiati katika miktadha mbalimbali	3.1 Kuzungumza kwa kuwasilisha hoja kulingana na hali mbalimbali. 3.2 Kutumia maandishi katika kuandaa matini mbalimbali. 3.3 Kusoma katika kuchanganua mawazo yaliyowasilishwa katika matini mbalimbali.

2.5 Kufundisha na Kujifunza Somo la Kiswahili

Kufundisha na kujifunza somo hili la Kiswahili utaongozwa na ujenzi wa umahiri kwa kutumia mbinu shirikishi. Mbinu hizi zitamfanya mwanafunzi kuwa kitovu cha kujifunza na mwalimu kuwa mwezesaji. Aidha, kufundisha na kujifunza maudhui yanayolenga kumjengea mwanafunzi kupata umahiri unaokusudiwa. Pia utamsaidia mwanafunzi kutumia lugha ya Kiswahili kwa ufasaha katika kusikiliza, kuzungumza, kusoma na kuandika anapomaliza Elimumsingi Darasa la III-VI.

2.6 Upimaji wa Ujifunzaji

Upimaji ni kipengele muhimu katika mchakato mzima wa kufundisha na kujifunza. Upimaji wa somo la Kiswahili utafanyika sambamba na masomo mengine yanayofundishwa katika elimumsingi. Upimaji huu utamjengea mwanafunzi umahiri wa kujieleza kwa ufasaha katika miktadha mbalimbali, kusikiliza, kusoma kwa ufasaha, kutafsiri, kujibu maswali ya habari aliyoisoma, kuandika sentensi, habari fupi na hadithi kwa kuzingatia kanuni za uandishi. Aidha kumwezesha kubaini na kutumia msamiati sahihi katika miktadha mbalimbali. Zana zifuatazo zitatumika katika upimaji wa somo la Kiswahili: mkoba wa kazi, majaribio rahisi, hojaji kwa wanafunzi, vikundi vya majadiliano, kazi mradi, mitihani ya muhula pamoja na fomu ya ufuatiliaji.

3.0 Maudhui ya Muhtasari

Maudhui ya muhtasari yamepangwa kwa kila darasa yakihusisha umahiri mkuu, umahiri mahususi na shughuli za kutendwa na mwanafunzi, vigezo vya upimaji, viwango vya utendaji na idadi ya vipindi.

3.1 Umahiri Mkuu.

Umahiri mkuu ni uwezo wa kutenda jambo kwa usahihi na kwa ufanisi unaokusudiwa kufikiwa na mwanafunzi baada ya kujifunza kwa muda fulani. Umahiri mkuu hujengwa na umahiri mahususi kadhaa atakazozijenga mwanafunzi kwa kutenda shughuli mbalimbali.

3.2 Umahiri Mahususi.

Ni uwezo unaojengwa na mwanafunzi katika kutenda shughuli mbalimbali kwa muda maalumu.

3.3 Shughuli za Kutendwa na Mwanafunzi.

Ni vitendo ambavyo mwanafunzi anapaswa kuvifanya ili kufikia umahiri mahususi uliokusudiwa kwa kuzingatia uwezo na umri wake.

3.4 Vigezo vya Upimaji.

Ni viwango vya ufanisi wa utendaji wa mwanafunzi ili kufikia umahiri mahususi

3.5 Viwango vya Utendaji

Ni kiasi cha ufikiwaji wa vigezo kwa kila shughuli anayotenda mwanafunzi.

3.6 Idadi ya Vipindi

Ni makadirio ya muda utakaotumika katika kufundisha na kujifunza kwa kuzingatia uzito wa umahiri mahususi na Shughuli za Kutendwa na Mwanafunzi. Makadirio hayo ya muda yamewekwa kwa mfumo wa vipindi ambapo kila kipindi ni dakika 40. Somo hili litafundishwa vipindi sita kwa darasa la III - IV na vipindi vitano kwa darasa la V-VI kwa wiki. Hata hivyo mapendekezo haya ya idadi ya vipindi yanaweza kubadilika kulingana na mazingira ya kufundishia na kujifunzia.

DARASA LA III

Umahiri Utakaojengwa na Mwanafunzi katika Somo

Umahiri Mkuu	Umahiri Mahususi
1. Kuwasiliana katika miktadha mbalimbali.	1.1 Kutambua sauti mbalimbali katika matamshi ya silabi, maneno, sentensi na habari. 1.2 Kuanzisha na kuendeleza mazungumzo katika miktadha mbalimbali. 1.3 Kutumia maandishi katika mawasiliano kulingana na miktadha mbalimbali.
2. Kuonesha uelewa wa jambo alilolisikiliza au kulisoma	2.1 Kusikiliza na kuonesha uelewa wa jambo alilolisikiliza. 2.2 Kusoma kwa ufasaha na kuonesha uelewa wa matini aliyoisoma.
3. Kutumia msamiati katika miktadha mbalimbali	3.1 Kuzungumza kwa kuwasilisha hoja kulingana na hali mbalimbali. 3.2 Kutumia maandishi katika kuandaa matini mbalimbali. 3.3 Kusoma katika kuchanganua mawazo yaliyowasilishwa katika matini mbalimbali.

Angalizo: Katika Jedwali la maudhui ya muhtasari katika kurasa zinazofuata umahiri mkuu wa kutumia msamiati katika miktadha mbalimbali hautasimama peke yake kama umahiri mkuu. Hivyo utajitokeza kama umahiri mahususi unaoingiliana na kila umahiri mahususi ndani ya umahiri mkuu wa kuwasiliana katika miktadha mbalimbali na umahiri mkuu wa kusoma kwa ufahamu katika kujenga uwezo wa kujieleza kwa namna mbalimbali

Jedwali la Maudhui ya Muhtasari.

<i>Umahiri Mkuu</i>	<i>Umahiri Mahususi</i>	<i>Shughuli za Kutendwa na Mwanafunzi</i>	<i>Vigezo vya Upimaji</i>	<i>Upimaji wa Viwango vya Utendaji</i>				<i>Idadi ya Vipindi</i>
				<i>Utendaji hafifu wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji wastani wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri sana wa Mwanafunzi</i>	
1. Kuwasiliana katika miktadha mbalimbali.	1.1 Kutambua sauti mbalimbali katika matamshi ya silabi, maneno sentensi na habari fupi.	a) Kutamka sauti za maneno yanayoundwa na silabi kadhaa katika chati ya maneno.	Sauti za maneno yanayoundwa na silabi kadhaa yametamkwa kama ilivyotarajiwa.	Anatamka sauti za maneno yanayoundwa na silabi chache sana kwa kusitasita sana.	Anatamka sauti za maneno yanayoundwa na silabi chache . kwa kusitasita kidogo	Anatamka sauti za maneno yanayoundwa na silabi kadhaa bila kusita kama ilivyotarajiwa.	Anatamka sauti za maneno yanayoundwa na silabi nyingi.	20
		b) Kutamka sauti za herufi mwambatano gh, py, nz, ky na herufi nyingine zenye muundo huo katika sentensi.	Sauti za herufi mwambatano gh, py, nz, ky na herufi nyingine zimetamkwa katika sentensi kwa ufasaha.	Anatamka sauti za herufi mwambatano chache sana katika sentensi kwa kusitasita sana .	Anatamka sauti za herufi mwambatano chache katika sentensi kwa kusita kidogo.	Anatamka sauti za herufi mwambatano nyingi katika sentensi bila kusita.	Anatamka sauti za herufi mwambatano nyingi sana katika sentensi kwa ufasaha.	
		c) Kutamka sauti za herufi mwambatano lw, pw, sw, tw na nyingine zenye muundo huo katika sentensi.	Sauti za herufi mwambatano lw, pw, sw, tw zimetamkwa katika sentensi kwa kutumia kadi za herufi kwa kuzingatia lafudhi sahihi.	Anatamka sauti za herufi mwambatano katika sentensi kwa kutokuzingatia lafudhi sahihi.	Anatamka sauti za herufi mwambatano katika sentensi kwa kukosea lafudhi..	Anatamka sauti za herufi mwambatano katika sentensi kwa kuzingatia lafudhi sahihi.	Anatamka sauti za herufi mwambatano katika sentensi kwa kuzingatia lafudhi na matamshi sahihi.	

<i>Umahiri Mkuu</i>	<i>Umahiri Mahususi</i>	<i>Shughuli za Kutendwa na Mwanafunzi</i>	<i>Vigezo vya Upimaji</i>	<i>Upimaji wa Viwango vya Utendaji</i>				<i>Idadi ya Vipindi</i>
				<i>Utendaji hafifu wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji wastani wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri sana wa Mwanafunzi</i>	
		d) Kutamka sauti za herufi mwambatano ng'w, nyw, shw na nyingine zenye muundo huo katika sentensi.	Sauti za herufi mwambatano ng'w, nyw, shw na nyingine zenye muundo huo zimetamkwa katika sentensi kwa kutumia kadi za herufi kwa kuzingatia lafudhi sahihi.	Anatamka sauti chache sana za herufi mwambatano katika sentensi.	Anatamka sauti chache za herufi mwambatano katika sentensi.	Anatamka sauti za herufi mwambatano nyingi katika sentensi kwa kuzingatia lafudhi sahihi.	Anatamka sauti za herufi mwambatano nyingi sana katika sentensi kwa kuzingatia lafudhi na matamshi sahihi.	
	1.2 Kutumia matamshi sahihi katika msamiati mbalimbali.	a) Kutamka matamshi sahihi ya maneno yenye herufi 's' na 'th'	Maneno yenye herufi 's' na 'th' yanatamkwa kwa usahihi kama ilivyokusudiwa	Anatamka maneno machache sana kwa usahihi.	Anatamka maneno mapya machache kwa usahihi	Anatamka maneno mapya mengi kwa usahihi kama ilivyokusudiwa.	Anatamka maneno mapya mengi sana zaidi ya ilivyokusudiwa	18
		b) Kutamka matamshi sahihi ya maneno yenye herufi 'z' na 'dh'.	Maneno yenye herufi 'z' na 'dh' yanatamkwa kwa usahihi kama ilivyokusudiwa.	Anatamka maneno machache sana kwa usahihi	Anatamka maneno mapya machache kwa usahihi	Anatamka maneno mengi kwa usahihi kama ilivyokusudiwa	Anatamka maneno mapya mengi sana kwa usahihi	

<i>Umahiri Mkuu</i>	<i>Umahiri Mahususi</i>	<i>Shughuli za Kutendwa na Mwanafunzi</i>	<i>Vigezo vya Upimaji</i>	<i>Upimaji wa Viwango vya Utendaji</i>				<i>Idadi ya Vipindi</i>
				<i>Utendaji hafifu wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji wastani wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri sana wa Mwanafunzi</i>	
		c)Kutamka matamshi sahihi ya maneno yenye herufi ‘r’ na ‘r’	Maneno yenye herufi ‘i’ na ‘r’ yanatamkwa kama ilivyokusudiwa	Anatamka maneno machache sana kwa usahihi	Anatamka maneno machache kwa usahihi	Anatamka maneno mengi kwa usahihi kama ilivyokusudiwa	Anatamka maneno mapya mengi sana kwa usahihi zaidi ya ilivyokusudiwa	
	1.3 Kuanzisha na kuendeleza mazungumzo katika miktadha mbalimbali	a) Kueleza vitu vilivyopo katika mazingira yao katika hali ya umoja na wingi kwa . (vitu vyenye uhai na visivyo na uhai).	Vitu vyenye uhai na visivyo na uhai vilivyopo katika mazingira yao katika hali ya umoja na wingi vimeelezwa kwa usahihi.	Anaeleza vitu katika hali ya umoja na wingi kwa uchache sana na kwa kusitasita sana	Anaelezea vitu katika hali ya umoja na wingi kwa uchache na kwa kusita kidogo.	Anaelezea vitu vingi vyenye uhai katika hali umoja na wingi kwa usahihi kama ilivyokusudiwa.	Anaelezea vitu vingi sana vyenye uhai na visivyo na uhai katika hali ya umoja na wingi zaidi ya ilivyokusudiwa	30
		b) Kutambua methali zinavyotumika katika mazungumzo	Methali zinazotambuliwa katika mazungumzo kwa usahihi.	Anatambua methali chache sana katika mazungumzo kwa kukosea sana.	Anatambua methali chache katika mazungumzo kwa kukosea kidogo..	Anatambua methali nyingi katika mazungumzo bila kukosea na kwa usahihi.	Anatambua methali nyingi sana katika mazungumzo kwa usahihi.	
		c) Kutumia nahau katika sentensi mbalimbali.	Nahau zinatumiwa katika sentensi kwa usahihi.	Anatumia nahau chache katika sentensi kwa kusita sana.	Anatumia nahau kiasi katika sentensi kwa kusita kidogo.	Anatumia nahau nyingi katika sentensi bila kusita kwa usahihi.	Anatumia nahau nyingi sana katika sentensi kwa usahihi.	

<i>Umahiri Mkuu</i>	<i>Umahiri Mahususi</i>	<i>Shughuli za Kutendwa na Mwanafunzi</i>	<i>Vigezo vya Upimaji</i>	<i>Upimaji wa Viwango vya Utendaji</i>				<i>Idadi ya Vipindi</i>
				<i>Utendaji hafifu wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji wastani wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri sana wa Mwanafunzi</i>	
		d)Kusimulia hadithi kwa kuzingatia mtiririko wa mawazo.	Hadithi inasimuliwa kwa kuzingatia mtiririko wa mawazo.	Anasimulia hadithi bila mtiririko wa mawazo.	Anasimulia hadithi mtiririko usio sahihi.	Anasimulia hadithi kwa mtiririko sahihi wa mawazo.	Anasimulia hadithi vizuri sana na kwa mtiririko sahihi wa mawazo.	
		e)Kutoa taarifa kwa ukamilifu kuhusu tukio lililotokea	Taarifa juu ya tukio lililotokea imetolewa kwa mpangilio na kwa ukamilifu.	Taarifa juu ya tukio lililotokea imetolewa bila mpangilio.	Anatoa taarifa juu ya tukio lililotokea kwa mpangilio hafifu	Anatoa taarifa juu ya tukio lililotokea kwa mpangilio kama ilivyokusudiwa.	Anatoa taarifa juu ya tukio lililotokea kwa mpangilio na kwa mtiririko zaidi ya ilivyokusudiwa.	
	1.4 Kutumia msamiati katika kuanzisha na kuendeleza mazungumzo katika miktadha mbalimbali	a)Kutaja majina ya wanafamilia nyumbani katika kusimulia hadithi fupi na kubainisha uhusiano wao.	Majina ya wanafamilia nyumbani yanaorodheshwa katika usimuliaji wa hadithi na uhusiano wao umebainishwa kwa ufasaha.	Anataja majina machache sana ya wanafamilia katika kusimulia hadithi kwa kusitasita bila kubainisha uhusiano.	Anataja majina machache ya wanafamilia katika hadithi kwa kusita kidogo na kubainisha uhusiano kwa kukosea kidogo.	Anataja majina mengi ya wanafamilia katika hadithi bila kusita na kubainisha uhusiano uliopo kati yao bila kukosea.	Anataja majina mengi sana ya wanafamilia katika hadithi bila kusita na kubainisha uhusiano wao zaidi ya ilivyokusudiwa	30
		b)Kutaja majina ya matunda mbalimbali na kubainisha faida zake.	Majina ya matunda mbalimbali yanatajwa na kubainishwa faida zake kikamilifu.	Anataja majina machache sana ya matunda lakini anashindwa kubainisha faida zake.	Anataja majina mengi kiasi ya matunda lakini anashindwa kubainisha faida zake.	Anataja majina mengi na anaweza kubainisha faida nyingi.	Anataja majina mengi sana ya matunda na anaweza kubainisha na kuelezea faida zake zote.	

<i>Umahiri Mkuu</i>	<i>Umahiri Mahususi</i>	<i>Shughuli za Kutendwa na Mwanafunzi</i>	<i>Vigezo vya Upimaji</i>	<i>Upimaji wa Viwango vya Utendaji</i>				<i>Idadi ya Vipindi</i>
				<i>Utendaji hafifu wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji wastani wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri sana wa Mwanafunzi</i>	
		c) Kubainisha majina ya wanyama muonekano, sauti zao na kueleza wanakoishi.	Majina ya wanyama yanabainishwa kwa kuiga sauti zao, na kuelezea wanakoishi.	Anabainisha majina machache sana ya wanyama, sauti zao na kushindwa kuelezea makazi yao.	Anabainisha majina machache ya wanyama, sauti zao na kuelezea makazi yao kwa kukosea sana.	Anabainisha majina mengi ya wanyama, sauti zao na muonekano na kueleza wanakoishi bila kukosea.	Anabainisha majina mengi sana ya wanyama, sauti zao, muonekano wao na kuelezea makazi yao kuliko ilivyokusudiwa	
	1.5 Kutumia maandishi katika kuwasiliana kulingana na miktadha mbalimbali.	a) Kuandika habari kwa kuzingatia taratibu na alama za uandishi	Habari inaandikwa kwa kuzingatia taratibu na alama za uandishi	Anaandika habari kwa kuzingatia taratibu na alama chache sana za uandishi	Anaandika habari kwa kuzingatia taratibu na alama chache za uandishi	Anaandika habari kwa kuzingatia taratibu na alama nyingi za uandishi	Anaandika habari kwa kuzingatia taratibu na alama zote za uandishi kwa usahihi.	24
		b) Kuandika majina ya ndege yaliyopo katika mazingira yao.	Majina ya ndege yanaandikwa kutoka katika mazingira yake kwa usahihi.	Anaandika majina machache sana ya ndege yaliyopo katika mazingira yake.	Anaandika majina machache ya ndege yaliyopo katika mazingira yake.	Anaandika majina mengi ya ndege yaliyopo katika mazingira kwa usahihi.	Anaandika majina mengi sana ya ndege yaliyopo katika mazingira yake kwa usahihi.	
		c) Kuandika sentensi kwa kutumia nyakati mbalimbali uliopo, ujao uliopita mtimilifu na mazoea.	Sentensi zinaandikwa kwa kutumia nyakati mbalimbali kwa usahihi.	Anaandika sentensi katika nyakati mbalimbali kwa kukosea	Anaandika sentensi katika nyakati mbalimbali kwa kukosea kidogo	Anaandika sentensi kwa kutumia nyakati mbalimbali kwa usahihi.	Anaandika sentensi na kifungu cha habari kilicho katika nyakati mbalimbali kwa usahihi.	

<i>Umahiri Mkuu</i>	<i>Umahiri Mahususi</i>	<i>Shughuli za Kutendwa na Mwanafunzi</i>	<i>Vigezo vya Upimaji</i>	<i>Upimaji wa Viwango vya Utendaji</i>				<i>Idadi ya Vipindi</i>	
				<i>Utendaji hafifu wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji wastani wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri sana wa Mwanafunzi</i>		
	1.6 Kutumia msamiati katika uandishi wa matini mbalimbali.	a) Kuandika habari fupi kwa mpangilio na inayoeleweka inayohusu shughuli za kila siku za mwanafunzi.	Habari fupi inaandikwa kwa mpangilio kuhusu shughuli za kila siku za mwanafunzi.	Anaandika habari fupi sana inayohusu shughuli za kila siku za mwanafunzi bila kufuata mpangilio.	Anaandika habari fupi inayohusu shughuli za kila siku za mwanafunzi kwa mpangilio wa wastani.	Anaandika habari fupi kwa mpangilio mzuri inayohusu shughuli za kila siku za mwanafunzi.	Anaandika habari fupi kwa mpangilio mzuri sana na unaoeleweka inayohusu shughuli za kila siku za mwanafunzi azifanyazo katika mazingira ya shule na nyumbani.	18	
		b) Kuandika habari fupi kwa kuzingatia wakati wa mazoea .	Habari fupi inaandikwa kwa kuzingatia wakati wa mazoea.	Anaandika habari fupi bila kuzingatia wakati wa mazoea .	Anaandika habari fupi kwa kuzingatia wakati wa mazoea kwa kiasi kidogo.	Anaandika habari fupi kwa kuzingatia wakati wa mazoea kwa usahihi.	Anaandika habari fupi kwa kuzingatia wakati wa mazoea kwa usahihi.		Anaandika habari fupi kwa kuzingatia wakati wa mazoea kwa usahihi na ukamilifu.
		c) Kuandika hadithi fupi kwa kuzingatia kanuni na alama za uandishi.	Hadithi fupi inaandikwa kwa kuzingatia kanuni na alama za uandishi kama ilivyokusudiwa.	Anaandika hadithi fupi kwa kufuata kanuni na kuzingatia alama chache sana za uandishi.	Anaandika hadithi fupi kwa kuzingatia kanuni na alama chache za uandishi.	Anaandika hadithi fupi kwa kuzingatia kanuni na alama chache za uandishi.	Anaandika hadithi fupi kwa kuzingatia kanuni na alama nyingi za uandishi.		Anaandika hadithi fupi kwa kuzingatia kanuni na alama zote za uandishi kuliko ilivyokusudiwa.

<i>Umahiri Mkuu</i>	<i>Umahiri Mahususi</i>	<i>Shughuli za Kutendwa na Mwanafunzi</i>	<i>Vigezo vya Upimaji</i>	<i>Upimaji wa Viwango vya Utendaji</i>				<i>Idadi ya Vipindi</i>
				<i>Utendaji hafifu wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji wastani wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri sana wa Mwanafunzi</i>	
2.0 Kuonesha uelewa wa jambo alilolisikiliza au kulisoma	2.1 Kusikiliza na kuonesha uelewa juu ya jambo alilolisikiliza	a) Kutegua na kutega vitendawili.	Vitendawili vinategwa na kuteguliwa kama ilivyo kusudiwa	Anatega na kutegua vitendawili vichache sana	Anatega na kutegua vitendawili vichache.	Anatega na kutegua vitendawili vingi kama ilivyokusudiwa	Anatega na kutegua vitendawili vingi sana kuliko ilivyokusudiwa.	30
		b) Kutafsiri ujumbe ulio katika methali kwa usahihi.	Ujumbe ulio katika methali umetafsiriwa kwa usahihi.	Anatafsiri ujumbe ulio katika methali chache sana.	Anatafsiri ujumbe ulio katika methali chache.	Anatafsiri ujumbe ulio katika methali nyingi.	Anatafsiri na kuelewa ujumbe ulio katika methali nyingi sana.	
		c) Kutafsiri maana ya nahau iliyotumika katika habari	Maana iliyo katika nahau inatafsiriwa katika habari kama ilivyo kusudiwa.	Anashindwa kutafsiri maana ya nahau katika habari	Anatafsiri maana ya nahau chache sana katika habari.	Anatafsiri maana za nahau nyingi katika habari kama ilivyo kusudiwa.	Anatafsiri umuhimu na maana za nahau nyingi sana katika habari kikamilifu.	
		d) Kuonesha hisia za mwili kutokana na kinachozungumzwa. (Huzuni, furaha, mshtuko na mshangao).	Hisia za mwili katika mazungumzo zinaoneshwa kama ilivyotarajiwa.	Anaonesha hisia moja ya mwili katika mazungumzo.	Anaonesha hisia mbili za mwili katika mazungumzo.	Anaonesha hisia na vitendo vya mwili katika mazungumzo kama ilivyo tarajiwa.	Anaonesha hisia zote na vitendo vya mwili katika mazungumzo kama ilivyotarajiwa.	

<i>Umahiri Mkuu</i>	<i>Umahiri Mahususi</i>	<i>Shughuli za Kutendwa na Mwanafunzi</i>	<i>Vigezo vya Upimaji</i>	<i>Upimaji wa Viwango vya Utendaji</i>				<i>Idadi ya Vipindi</i>
				<i>Utendaji hafifu wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji wastani wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri sana wa Mwanafunzi</i>	
2.2	Kutumia msamiati katika kusikiliza na kuonesha uelewa juu ya jambo alilosikiliza	a) Kubaini maneno mapya yaliyotumika katika hadithi iliyosomwa na kuyatolea maana.	Maneno mapya yaliyotumika katika hadithi iliyosomwa yanabainishwa na kutolewa maana kwa usahihi.	Anabainisha maneno mapya machache sana yaliyotumika katika hadithi iliyosomwa na kuyatolea maana.	Anabainisha maneno mapya machache yaliyotumika katika hadithi iliyosomwa na kuyatolea maana.	Anabainisha maneno mapya mengi yaliyotumika katika hadithi iliyosomwa na kuyatolea maana kwa usahihi.	Anabainisha maneno mapya mengi sana yaliyotumika katika hadithi iliyosomwa na kuyatolea maana kwa usahihi.	18
		b) Kubainisha aina za matunda na faida zake kwa kutumia wimbo.	Aina za matunda zinabainishwa na faida zake zinaelezwa kwa kutumia wimbo kwa usahihi.	Anabainisha aina za matunda bila kueleza faida zake.	Anabainisha aina za matunda na kueleza faida chache sana kwa kukosea	Anabainisha aina za matunda na kueleza faida nyingi kwa kutumia wimbo kwa usahihi.	Anabainisha majina ya matunda mengi sana na kueleza faida nyingi kwa kutumia wimbo kwa usahihi.	
		c) Kueleza sifa na tabia mbalimbali za wadudu.	Sifa na tabia mbalimbali za wadudu zimeelezwa kwa usahihi.	Anaeleza sifa na tabia za wadudu kwa kusitasita sana	Anaeleza sifa na faida za wadudu kwa kusita kidogo .	Anaeleza sifa na tabia za wadudu wengi bila kusita kwa usahihi.	Anaeleza sifa na tabia za wadudu wengi sana kwa usahihi kama ilivyokusudiwa.	
2.3	Kuonesha uelewa wa jambo alilolisikiliza au kulisoma	a) Kusoma kimya kifungu cha habari kwa kuzingatia alama za uandishi.	Kifungu cha habari kinasomwa kimya na alama za uandishi zimezingatiwa kama ilivyokusudiwa	Anasoma kifungu cha habari bila kuzingatia alama chache za uandishi.	Anasoma kifungu cha habari kwa kuzingatia alama chache za uandishi.	Anasoma kifungu cha habari kwa kuzingatia alama nyingi za uandishi.	Anasoma kifungu cha habari kwa kuzingatia alama zote za uandishi kwa usahihi kama ilivyokusudiwa	24

<i>Umahiri Mkuu</i>	<i>Umahiri Mahususi</i>	<i>Shughuli za Kutendwa na Mwanafunzi</i>	<i>Vigezo vya Upimaji</i>	<i>Upimaji wa Viwango vya Utendaji</i>				<i>Idadi ya Vipindi</i>
				<i>Utendaji hafifu wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji wastani wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri sana wa Mwanafunzi</i>	
		b) Kusoma kwa sauti kifungu cha habari kwa kuzingatia alama za uandishi mkato (,) nukta (.) Mshangao (!) kiulizo (?) fungua na fungu semi (“ ”).	Kifungu cha habari kinasomwa kwa sauti kwa kuzingatia alama za uandishi kama ilivyokusudiwa.	Anasoma kwa sauti kifungu cha habari kwa kuzingatia alama chache sana za uandishi.	Anasoma kwa sauti kifungu cha habari kwa kuzingatia alama chache za uandishi.	Anasoma kwa sauti kifungu cha habari kwa kuzingatia alama nyingi za uandishi kwa usahihi.	Anasoma kwa sauti kifungu cha habari kwa kuzingatia alama zote za uandishi kama ilivyokusudiwa.	
		c) Kubaini nahau na kuelezea maana zake katika matini.	Nahau zilizojitokeza katika matini zinabainishwa na kuelezewa maana zake kwa ufasaha.	Anasoma matini bila kubainisha nahau zilizojitokeza.	Anasoma matini na kubainisha nahau bila kuelezea maana zake kwa ufasaha.	Anasoma matini na kubainisha nahau na kuelezea maana zake kwa ufasaha.	Anasoma matini na kubainisha nahau, kuelezea na kufafanua maana zake kwa ufasaha.	
		d) Kusoma shairi kishairi.	Shairi linasomwa kwa sauti ya kishairi kama ilivyokusudiwa.	Anasoma shairi bila kuzingatia sauti ya kishairi.	Anasoma shairi kwa sauti ya shairi kwa kusitasita.	Anasoma shairi kwa sauti ya kishairi kwa usahihi.	Anasoma shairi kwa sauti ya kishairi kama ilivyokusudiwa.	

<i>Umahiri Mkuu</i>	<i>Umahiri Mahususi</i>	<i>Shughuli za Kutendwa na Mwanafunzi</i>	<i>Vigezo vya Upimaji</i>	<i>Upimaji wa Viwango vya Utendaji</i>				<i>Idadi ya Vipindi</i>
				<i>Utendaji hafifu wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji wastani wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri sana wa Mwanafunzi</i>	
	2.4 Kutumia msamiati katika kusoma ili kuchanganua mawazo yaliyo wasilishwa katika matini mbalimbali	a) Kubaini maneno mapya kutoka kwenye kifungu cha habari	Maneno mapya yanabainishwa kutoka kwenye kifungu cha habari kama ilivyokusudiwa.	Anabainisha maneno mapya machache sana kutoka kwenye kifungu cha habari.	Anabainisha maneno mapya machache kutoka kwenye kifungu cha habari.	Anabainisha maneno mapya mengi kutoka kwenye kifungu cha habari.	Anabainisha maneno mapya mengi sana kutoka kwenye kifungu cha habari kama ilivyokusudiwa.	18
		b) Kutambua maneno yenye maana sawa (visawe) kwa kutumia kamusi.	Maneno yenye maana sawa yanatambuliwa kwa kutumia kamusi kama ilivyotegemewa	Anatambua maneno machache sana yenye maana sawa kwa kusita sana.	Anatambua maneno machache yenye maana sawa kwa kusita kidogo.	Anatambua maneno mengi yenye maana sawa bila kusita kwa kutumia kamusi.	Anatambua na kuelewa maneno yenye maana sawa kwa kutumia kamusi kama ilivyokusudiwa	
		c) Kutumia kamusi ili kueleza maana za maneno yaliyojitokeza katika habari.	Maana za maneno yaliyotumika katika habari zinaelezwa kama ilivyokusudiwa.	Anaeleza maana ya maneno machache sana yaliyojitokeza katika habari.	Anaeleza maana ya maneno machache yaliyojitokeza katika habari.	Anaeleza maana ya maneno mengi yaliyojitokeza katika habari kwa usahihi.	Anaeleza na kufafanua maana ya maneno mengi sana yaliyojitokeza katika habari kama ilivyokusudiwa.	

DARASA LA IV

Umahiri Utakaojengwa na Mwanafunzi katika Somo

Umahiri Mkuu	Umahiri Mahususi
1. Kuwasiliana katika miktadha mbalimbali.	1.1 Kutambua sauti mbalimbali katika matamshi ya silabi, maneno, sentensi na habari. 1.2 Kuanzisha na kuendeleza mazungumzo katika miktadha mbalimbali. 1.3 Kutumia maandishi katika mawasiliano kulingana na miktadha mbalimbali.
2. Kuonesha uelewa wa jambo alilolisikiliza au kulisoma	2.1 Kusikiliza na kuonesha uelewa wa jambo alilolisikiliza. 2.2 Kusoma kwa ufasaha na kuonesha uelewa wa matini aliyoisoma.
3. Kutumia msamiati katika miktadha mbalimbali	3.1 Kuzungumza kwa kuwasilisha hoja kulingana na hali mbalimbali. 3.2 Kutumia maandishi katika kuandaa matini mbalimbali. 3.3 Kusoma katika kuchanganua mawazo yaliyowasilishwa katika matini mbalimbali.

Angalizo: Katika Jedwali la maudhui ya muhtasari katika kurasa zinazofuata umahiri mkuu wa kutumia msamiati katika miktadha mbalimbali hautasimama peke yake kama umahiri mkuu. Hivyo utajitokeza kama umahiri mahususi unaoingiliana na kila umahiri mahususi ndani ya umahiri mkuu wa kuwasiliana katika miktadha mbalimbali na umahiri mkuu wa kusoma kwa ufahamu katika kujenga uwezo wa kujieleza kwa namna mbalimbali

Jedwali la Maudhui ya Muhtasari

<i>Umahiri Mkuu</i>	<i>Umahiri Mahususi</i>	<i>Shughuli za Kutendwa na Mwanafunzi</i>	<i>Vigezo vya Upimaji</i>	<i>Upimaji wa Viwango vya Utendaji</i>				<i>Idadi ya Vipindi</i>
				<i>Utendaji hafifu wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji wastani wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri sana wa Mwanafunzi</i>	
1. Kuwasiliana katika miktadha mbalimbali.	1.1 Kuanzisha na kuendeleza mazungumzo katika miktadha mbalimbali.	a) Kutoa neno moja lililobeba maana ya jumla badala ya kifungu cha maneno (kuku, njiwa, kunguru ndege).	Neno moja badala ya kifungu cha maneno lililobeba maana ya jumla linatolewa kwa usahihi.	Anatoa kifungu cha maneno badala ya neno moja la jumla kwa kusita sana.	Anatoa maneno mengi badala ya kutoa neno moja la jumla kwa kusita kidogo.	Anatoa neno moja linalo karibiana na neno la jumla katika kifungu cha maneno.	Anatoa neno moja la jumla linalobeba maana badala ya kifungu cha maneno kwa usahihi.	65
		b) Kutega na kutegua vitendawili vinavyoakisiwa na picha.	Vitendawili vinavyoakisiwa na picha vinategwa na kuteguliwa kwa usahihi.	Anatega na kutegua vitendawili vichache sana vinavyoakisiwa na picha kwa kusita sana.	Anatega na kutegua vitendawili vichache vinavyoakisiwa na picha kwa kusita kidogo.	Anatega na kutegua vitendawili vingi vinavyo akisiwa na picha kwa usahihi.	Anatega na kutegua vitendawili vingi sana vinavyoakisiwa na picha kwa usahihi.	
		c) Kufafanua ujumbe ulio kwenye methali zilizotolewa.	Ujumbe ulio kwenye methali zilizotolewa unafanuliwa kwa usahihi.	Anafafanua ujumbe ulio katika methali chache sana kwa kusita sana .	Anafafanua ujumbe ulio katika methali chache kwa kusita kidogo.	Anafafanua ujumbe ulio katika methali nyingi kwa usahihi.	Anafafanua na kuelezea ujumbe ulio katika methali zote kwa usahihi.	
		d) Kueleza maana iliyo kwenye nahau zilizo orodheshwa.	Maana iliyomo katika nahau zina orodheshwa na kuelezewa kwa usahihi.	Anaelezea maana iliyo katika nahau chache sana kwa kusita sana .	Anaelezea maana iliyo katika nahau chache kwa kusita kidogo	Anaelezea maana iliyo katika nahau nyingi kwa usahihi..	Anaelezea na kufafanua maana zilizo katika nahau zote zilizo orodheshwa kwa usahihi.	

<i>Umahiri Mkuu</i>	<i>Umahiri Mahususi</i>	<i>Shughuli za Kutendwa na Mwanafunzi</i>	<i>Vigezo vya Upimaji</i>	<i>Upimaji wa Viwango vya Utendaji</i>				<i>Idadi ya Vipindi</i>
				<i>Utendaji hafifu wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji wastani wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri sana wa Mwanafunzi</i>	
		e) Kulinganisha vitu kwa kuzingatia ukubwa na udogo kwa kutumia muundo wa.....	Vitu vinalinganishwa kwa kuzingatia ukubwa na udogo kwa kutumia muundo wakama ilivyokusudiwa.	Analinganisha vitu ambavyo havilingani kwa ukubwa na udogo wake.	Analinganisha vitu vichache bila kutofautisha ukubwa na udogo.	Analinganisha vitu vingi kwa kutofautisha ukubwa na udogo.	Analinganisha na kutofautisha vitu vingi sana kwa ukubwa na udogo wake kwa usahihi.	
		f) Kutambua rangi za vitu mbalimbali	Rangi za vitu mbalimbali zinatambuliwa.	Anatambua rangi za vitu vichache sana kwa kusita sana.	Anatambua rangi za vitu vichache kwa kusita kidogo	Anatambua rangi za vitu vingi bila kusita	Anatambua rangi za vitu vingi sana kwa usahihi.	
		g) Kuelezea watu kwa kuzingatia shughuli zao.	Watu wanaelezwa kwa kuzingatia shughuli zao kama ilivyotarajiwa.	Anaelezea watu wachache sana kwa kuzingatia shughuli zao kwa kusita sana.	Anaelezea watu wachache kwa kuzingatia shughuli zao kwa kukosea kidogo.	Anaelezea watu wengi kwa kuzingatia shughuli zao kama ilivyotarajiwa.	Anaelezea watu wengi sana kwa kuzingatia shughuli zao zaidi ya ilivyotarajiwa.	
		h) Kueleza matukio kwa kutumia nyakati mbalimbali katika sentensi. - Uliopo - uliopita - mazoea - mtimilifu	Matukio yanaelezwa katika sentensi kwa kutumia nyakati mbalimbali kama ilivyokusudiwa.	Anaelezea matukio katika sentensi chache sana kwa kutumia wakati uliopo, uliopita, mazoea, mtimilifu kwa kusitasita na kukosea.	Anaelezea matukio katika sentensi chache kwa kutumia wakati uliopo, uliopita, uliopita, mazoea, mtimilifu kwa kusita kidogo.	Anaelezea matukio katika sentensi nyingi kwa kutumia wakati uliopo, uliopita, mazoea, mtimilifu bila kusita kama ilivyokusudiwa.	Anaelezea matukio katika sentensi nyingi sana kwa kutumia nyakati zote (uliopita, uliopo, timilifu, mazoea/desturi na ujao) kama ilivyokusudiwa.	

<i>Umahiri Mkuu</i>	<i>Umahiri Mahususi</i>	<i>Shughuli za Kutendwa na Mwanafunzi</i>	<i>Vigezo vya Upimaji</i>	<i>Upimaji wa Viwango vya Utendaji</i>				<i>Idadi ya Vipindi</i>
				<i>Utendaji hafifu wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji wastani wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri sana wa Mwanafunzi</i>	
		i) Kukanusha matukio ya nyakati mbalimbali kwa kutumia sentensi .	Matukio ya nyakati mbalimbali yanakanushwa kwa kutumia sentensi kama ilivyokusudiwa.	Anakanusha matukio ya nyakati chache sana katika sentensi kwa kukosea sana .	Anakanusha matukio ya nyakati chache katika sentensi kwa kukosea kidogo.	Anakanusha matukio ya nyakati nyingi katika sentensi bila kukosea kama ilivyokusudiwa	Anakanusha matukio ya nyakati zote katika sentensi nyingi kwa usahihi kama ilivyokusudiwa.	
		j) Kuonesha hali ya hisia katika mazungumzo (furaha, huzuni, mshangao, mshtuko)	Hali ya hisia inaoneshwa katika mazungumzo kwa usahihi	Anaonesha hali ya hisia chache sana kutokana na mazungumzo.	Anaonesha hali ya hisia chache kutokana na mazungumzo	Anaonesha hali ya hisia kutokana na mazungumzo kwa usahihi.	Anaonesha hali ya hisia zote furaha, huzuni, mshangao na mshtuko kutokana na mazungumzo.	
		k) Kutoa maelekezo yanayoeleweka na kutekelezeka kwa wenzake.	Maelekezo yanatolewa kwa kueleweka na kutekelezeka kwa wenzake kwa usahihi.	Anatoa maelekezo yasiyoeleweka kwa wenzake kwa kukosea sana .	Anatoa maelekezo yanayoeleweka kwa wenzake bila kutekeleza .	Anatoa maelekezo yanayoeleweka vizuri na kutekelezeka kwa wenzake kwa usahihi.	Anatoa maelekezo yanayoeleweka na kutekelezeka vizuri sana kwa wenzake kwa usahihi.	

<i>Umahiri Mkuu</i>	<i>Umahiri Mahususi</i>	<i>Shughuli za Kutendwa na Mwanafunzi</i>	<i>Vigezo vya Upimaji</i>	<i>Upimaji wa Viwango vya Utendaji</i>				<i>Idadi ya Vipindi</i>
				<i>Utendaji hafifu wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji wastani wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri sana wa Mwanafunzi</i>	
	1.2 Kutumia msamiati katika kuzungumza kwa kuwasilisha hoja kulingana na hali mbalimbali	a) Kutaja majina ya mavazi ya wanaume na wanawake	Majina ya mavazi ya wanaume na wanawake yanatajwa kama yalivyo orodheshwa.	Anataja majina machache sana ya mavazi ya wanawake na wanaume kwa kukosea sana.	Anataja majina machache ya mavazi ya wanawake na wanaume kwa kukosea kidogo.	Anataja majina mengi ya mavazi ya wanawake na wanaume kama yalivyo orodheshwa kwa ufasaha.	Anataja na kuelezea majina yote ya mavazi ya wanawake na wanaume zaidi yalivyo orodheshwa kwa ufasaha.	30
		b) Kujadili majina ya vinywaji na kuelezea faida na hasara zake kwa watumiaji.	Majina ya vinywaji yanajadiliwa na kuelezewa faida na hasara zake kwa watumiaji kama ilivyokusudiwa.	Anajadili majina ya vinywaji vichache sana bila kuelezea faida na hasara zake.	Anajadili majina ya vinywaji vichache na kuelezea faida bila hasara zake.	Anajadili majina ya vinywaji vingi na kuelezea faida na hasara zake.	Anajadili na kuelezea majina ya vinywaji vingi sana na kuelezea faida na hasara zake zote kama ilivyokusudiwa.	
		c) Kubainisha majina ya mimea iliyo katika mazingira yao na kuelezea umuhimu wake kwa binadamu.	Majina ya mimea iliyo katika mazingira yao yanabainishwa na kuelezewa umuhimu wake kwa binadamu kama ilivyokusudiwa.	Anabainisha majina machache sana ya mimea bila kuelezea umuhimu wake kwa binadamu.	Anabainisha majina machache ya mimea na kuelezea umuhimu wake kwa binadamu.	Anabainisha majina mengi ya mimea na anaweza kuelezea umuhimu wake kwa binadamu kama ilivyokusudiwa.	Anabainisha majina mengi sana ya mimea na anaweza kuelezea umuhimu wake kwa binadamu kwa ufasaha.	

<i>Umahiri Mkuu</i>	<i>Umahiri Mahususi</i>	<i>Shughuli za Kutendwa na Mwanafunzi</i>	<i>Vigezo vya Upimaji</i>	<i>Upimaji wa Viwango vya Utendaji</i>				<i>Idadi ya Vipindi</i>
				<i>Utendaji hafifu wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji wastani wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri sana wa Mwanafunzi</i>	
		d) Kutaja majina ya vifaa vinavyotumika katika zahanati na kuelezea kazi zake kwa kutumia sentensi.	Majina ya vifaa vinavyotumika katika zahanati yanatajwa na kuelezewa kazi zake kwa kutumia sentensi kama ilivyokusudiwa	Anataja vifaa vichache sana vinavyopatikana katika zahanati bila kuelezea kazi zake kwa kusitasita sana.	Anataja majina ya vifaa vinavyopatikana zahanati na kuelezea kazi zake kwa kusita kidogo.	Anataja majina ya vifaa vingi vinavyopatikana katika zahanati na kuelezea kazi zake kama ilivyokusudiwa.	Anataja majina ya vifaa vingi sana vinavyopatikana katika zahanati na kuelezea kazi zake kikamilifu.	
		e) Kutumia nyakati mbalimbali za siku (Mazoea, mtimilifu) katika sentensi.	Nyakati mbalimbali za siku zimetumika katika sentensi kama ilivyotarajiwa.	Anatumia nyakati chache sana katika sentensi kwa kukosea sana	Anatumia nyakati chache katika sentensi kwa kukosea kidogo.	Anatumia nyakati nyingi katika sentensi kikamilifu kama ilivyotarajiwa.	Anatumia nyakati zote kikamilifu katika sentensi kwa ufasaha.	
		f) Kueleza kazi wanazofanya wanafunzi kila siku kwa kuzingatia wakati uliopo, ujao, uliopita, mtimilifu na mazoea.	Kazi wanazofanya wanafunzi kila siku zinaelezewa kwa kuzingatia nyakati mbalimbali kama ilivyokusudiwa.	Anaelezea kazi chache sana wanazofanya wanafunzi kila siku kwa wakati uliopo, ujao, uliopita, mtimilifu na mazoea kwa kusitasita sana.	Anaelezea kazi chache wanazofanya wanafunzi kila siku kwa wakati uliopo, ujao, uliopita, mtimilifu na mazoea kuzingatia kwa kusita kidogo.	Anaelezea kazi nyingi wanazofanya wanafunzi kila siku kwa kuzingatia wakati uliopo, ujao, uliopita, mtimilifu na mazoea kwa usahihi.	Anaelezea kikamilifu kazi zote wanazofanya wanafunzi kila siku kwa kuzingatia wakati uliopo, ujao, uliopita, mtimilifu na mazoea kama ilivyokusudiwa.	

<i>Umahiri Mkuu</i>	<i>Umahiri Mahususi</i>	<i>Shughuli za Kutendwa na Mwanafunzi</i>	<i>Vigezo vya Upimaji</i>	<i>Upimaji wa Viwango vya Utendaji</i>				<i>Idadi ya Vipindi</i>
				<i>Utendaji hafifu wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji wastani wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri sana wa Mwanafunzi</i>	
	1.3 Kutumia maandishi katika mawasiliano kulingana na miktadha mbalimbali.	a) Kuandika sentensi kwa kuzingatia alama za uandishi.	Sentensi zinaandikwa kwa kuzingatia alama za uandishi kama ilivyokusudiwa	Anaandika sentensi kwa kuzingatia alama chache sana za uandishi.	Anaandika sentensi kwa kuzingatia alama chache za uandishi.	Anaandika sentensi kwa kuzingatia alama nyingi za uandishi kama ilivyokusudiwa.	Anaandika sentensi nyingi sana kwa kuzingatia alama zote za uandishi .	40
		b) Kuandika kifungu cha habari kwa mfuatano wa matukio kwa kuzingatia alama za uandishi.	Kifungu cha habari kinaandikwa kwa mfuatano wa matukio kwa kuzingatia alama za uandishi.	Anaandika kifungu cha habari kwa mfuatano wa matukio bila kuzingatia alama za uandishi.	Anaandika kifungu cha habari kwa mfuatano wa matukio kwa kuzingatia alama chache za uandishi.	Anaandika kifungu cha habari kwa mfuatano wa matukio kwa kuzingatia alama nyingi za uandishi.	Anaandika kifungu cha habari kwa mfuatano wa matukio kwa kuzingatia alama zote za uandishi kwa ufasaha.	
		c) Kuandika sentensi zenye kuonesha mahali watu/ vitu walipo/ vilipo (nyuma ya, ndani ya, katikati ya, nje ya, chini ya, juu ya, pembeni ya, kando ya.)	Sentensi zenye kuonesha mahali watu walipo/ vitu vilipo/ zinaandikwa kama ilivyokusudiwa.	Anaandika sentensi chache sana za mahali watu/vitu walipo/vilipo.	Anaandika sentensi chache za kuonesha mahali watu walipo/ vitu vilipo.	Anaandika sentensi nyingi za kuonesha mahali watu walipo/ vitu vilipo kama ilivyokusudiwa.	Anaandika sentensi nyingi sana zinaonesha mahali watu walipo/ vitu vilipo kwa ufasaha .	

<i>Umahiri Mkuu</i>	<i>Umahiri Mahususi</i>	<i>Shughuli za Kutendwa na Mwanafunzi</i>	<i>Vigezo vya Upimaji</i>	<i>Upimaji wa Viwango vya Utendaji</i>				<i>Idadi ya Vipindi</i>
				<i>Utendaji hafifu wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji wastani wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri sana wa Mwanafunzi</i>	
		d) Kuandika kifungu cha habari chenye maneno yasiyozidi sabini kuhusu madawa ya kulevya kwa kuzingatia alama za uandishi.	Kifungu cha habari chenye maneno yasiyozidi sabini kuhusu madawa ya kulevya kinaandikwa kwa kuzingatia alama za uandishi kama ilivyokusudiwa.	Anaandika kifungu cha habari chenye idadi ya maneno machache sana.	Anaandika kifungu cha habari chenye idadi ya maneno machache kwa kuzingatia taratibu na alama za uandishi.	Anaandika kifungu cha habari chenye maneno sabini na kuzingatia taratibu na alama za uandishi.	Anaandika kifungu cha habari kwa kuzingatia taratibu na alama zote za uandishi bila kuzidisha maneno sabini kwa ufasaha.	
		e) Kuandika hadithi fupi inayoeleweka kwa kuzingatia alama za uandishi.	Hadithi fupi inayoeleweka inaandikwa kwa kuzingatia alama za uandishi kama ilivyokusudiwa.	Anaandika hadithi isiyoeleweka bila kuzingatia alama za uandishi.	Anaandika hadithi inayoeleweka kwa kuzingatia alama chache za uandishi.	Anaandika hadithi inayoeleweka kwa kuzingatia alama nyingi za uandishi kama ilivyokusudiwa.	Anaandika hadithi inayoeleweka na yenye mtiririko kwa kuzingatia alama na kanuni zote za uandishi.	
		f) Kuandika maelekezo jinsi ya kupika chai kwa kuzingatia vifaa vinavyotumika na hatua zake	Maelekezo ya jinsi ya kupika chai kwa kuzingatia vifaa vinavyotumika na hatua zake yanaandikwa kama ilivyokusudiwa.	Anaandika maelekezo jinsi ya kupika chai bila hatua wala kuzingatia vifaa vinavyotumika.	Anaandika maelekezo jinsi ya kupika chai kwa kuzingatia hatua na vifaa vichache vinavyotumika.	Anaandika maelekezo jinsi ya kupika chai kwa kuzingatia hatua na vifaa vingi vinavyotumika kama ilivyokusudiwa.	Anaandika maelekezo jinsi ya kupika chai kwa kuzingatia hatua, vifaa na matumizi yake kwa usahihi .	

<i>Umahiri Mkuu</i>	<i>Umahiri Mahususi</i>	<i>Shughuli za Kutendwa na Mwanafunzi</i>	<i>Vigezo vya Upimaji</i>	<i>Upimaji wa Viwango vya Utendaji</i>				<i>Idadi ya Vipindi</i>
				<i>Utendaji hafifu wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji wastani wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri sana wa Mwanafunzi</i>	
		g) Kuandika barua ya kirafiki kwa mpangilio na ukamilifu.	Barua ya kirafiki inaandikwa kwa mpangilio na ukamilifu kama ilivyokusudiwa.	Anashindwa kuandika barua ya kirafiki.	Anaandika barua ya kirafiki bila mpangilio.	Anaandika barua ya kirafiki kwa mpangilio sahihi.	Anaandika barua ya kirafiki kwa mpangilio kamili na kueleweka kama ilivyokusudiwa.	
	1.4 Kutumia msamiati katika maandishi katika kuandaa matini mbalimbali.	a) Kuandika sentensi kwa kutumia majina ya mavazi mbalimbali na kazi zake.	Majina ya mavazi mbalimbali yanatumika katika sentensi na kuelezea kazi zake ipasavyo.	Anatumia majina ya mavazi machache sana katika sentensi bila kuelezea kazi zake.	Anatumia majina ya mavazi machache katika sentensi na kuelezea kazi zake chache.	Anatumia majina ya mavazi mengi katika sentensi na kuelezea kazi zake ipasavyo.	Anatumia majina ya mavazi yote katika sentensi, kifungu cha habari na kuelezea kazi zake.	20
		b) Kuandika hadithi fupi kwa kutumia majina ya ndege.	Majina ya ndege yanatumiwa katika hadithi fupi kama ilivyotarajiwa.	Anaandika hadithi fupi kwa kutumia majina machache sana ya ndege.	Anaandika hadithi fupi kwa kutumia majina machache ya ndege.	Anaandika hadithi fupi kwa kutumia majina mengi ya ndege kama ilivyotarajiwa	Anaandika hadithi fupi kwa kutumia majina mengi sana ya ndege kama ilivyokusudiwa .	
		c) Kuandika kifungu cha habari na kubaini maneno mapya.	Kifungu cha habari kinaandikwa na maneno mapya yanabainishwa kwa ufasaha.	Anaandika kifungu cha habari bila kubainisha maneno mapya.	Anaandika kifungu cha habari na kubainisha maneno mapya machache	Anaandika kifungu cha habari na kubainisha maneno mapya mengi kwa ufasaha.	Anaandika kifungu cha habari na kubainisha maneno mapya yote kwa ufasaha.	

<i>Umahiri Mkuu</i>	<i>Umahiri Mahususi</i>	<i>Shughuli za Kutendwa na Mwanafunzi</i>	<i>Vigezo vya Upimaji</i>	<i>Upimaji wa Viwango vya Utendaji</i>				<i>Idadi ya Vipindi</i>
				<i>Utendaji hafifu wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji wastani wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri sana wa Mwanafunzi</i>	
		d) Kuandika majina ya mahali na kubaini shughuli zake.	Majina ya mahali yanaandikwa na kuonesha shughuli zake kwa usahihi.	Anaandika majina ya mahali na kubainisha shughuli chache sana.	Anaandika majina ya mahali na kubainisha shughuli chache.	Anaandika majina ya mahali na kubainisha shughuli nyingi	Anaandika majina ya mahali kwa kubainisha na kuelezea shughuli nyingi sana kwa usahihi.	
2 . Kuonesha uelewa wa jambo alilosikiliza au kulisoma	2.1Kusikiliza na kuonesha uelewa wa matini mbalimbali	a) Kusikiliza vitendawili na kuvitegua ili kupata maana.	Vitendawili vinateguliwa na kutolewa maana zake kwa usahihi.	Anategua vitendawili vichache sana	Anategua vitendawili vichache na kutolea maana.	Anategua vitendawili vingi na kuvitolea maana kwa usahihi.	Anategua vitendawili vyote vilivyotegwa kwa kuvitolea maana na umuhimu wake kwa usahihi.	45
		b) Kusikiliza nahau na kubaini maana zake.	Maana za nahau zinabainishwa kwa usahihi.	Anabainisha maana za nahau chache sana.	Anabainisha maana za nahau chache.	Anabainisha maana za nahau nyingi kwa usahihi.	Anabainisha na kuelezea maana za nahau zote kwa usahihi.	
		c) Kusikiliza hadithi, kubaini ujumbe uliopo.	Ujumbe uliopo katika hadithi unabainishwa na maana yake imeelezewa kama ilivyo kusudiwa.	Anabainisha ujumbe kidogo sana uliopo katika hadithi kwa kusitasita sana.	Anabainisha ujumbe kidogo katika hadithi aliyoisikiliza kwa kusita kidogo.	Anabainisha ujumbe uliopo katika hadithi bila kusita kama ilivyokusudiwa.	Anabainisha ujumbe sahihi uliopo katika hadithi na kuelezea maana yake kwa usahihi.	

<i>Umahiri Mkuu</i>	<i>Umahiri Mahususi</i>	<i>Shughuli za Kutendwa na Mwanafunzi</i>	<i>Vigezo vya Upimaji</i>	<i>Upimaji wa Viwango vya Utendaji</i>				<i>Idadi ya Vipindi</i>
				<i>Utendaji hafifu wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji wastani wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri sana wa Mwanafunzi</i>	
		d) Kusikiliza habari, kubaini ujumbe.	Ujumbe ulio katika habari unabainishwa kama ilivyokusudiwa.	Anabainisha ujumbe kidogo sana ulio katika habari.	Anabainisha ujumbe kidogo kulingana na habari aliyosikiliza.	Anabaini ujumbe uliopo katika habari kama ilivyokusudiwa.	Anabaini ujumbe sahihi ulio katika habari na kuelezea maana yake kwa ufasaha.	
		e) Kusikiliza mashairi, kubaini ujumbe.	Ujumbe unaopatikana katika mashairi unabainishwa ilivyokusudiwa.	Anashindwa kubainisha ujumbe unaopatikana katika mashairi.	Anabainisha ujumbe usio sahihi kulingana na mashairi aliyosikiliza.	Anabainisha ujumbe ulio katika mashairi na kuelezea maana kama ilivyokusudiwa.	Anabainisha ujumbe sahihi ulio katika mashairi kwa kuelezea maana yake kwa ufasaha.	
		f) Kutofautisha na kuelezea maana ya viimbo vilivyojitokeza katika mazungumzo.	Viimbo vilivyojitokeza katika mazungumzo vinatofautishwa na kuelezewa maana zake ipasavyo	Anashindwa kutofautisha na kuelezea maana ya viimbo.	Anatofautisha viimbo lakini anashindwa kuelezea maana zake.	Anatofautisha viimbo na kuelezea maana zake ipasavyo.	Anatofautisha na kulinganisha viimbo kwa kuvielezea maana zake ipasavyo.	
		g) Kusikiliza maelekezo ya uelekeo wa pande za Dunia na kuyatekeleza (dira).	Maelekezo ya uelekeo wa pande za dunia yanatekelezwa kama ilivyoielekezwa.	Anatekeleza robo ya maelekezo ya uelekeo wa pande za dunia .	Anatekeleza nusu ya maelekezo ya uelekeo wa pande za dunia .	Anatekeleza maelekezo ya uelekeo wa pande za dunia kama ilivyoielekezwa.	Anatekeleza maelekezo yote ya uelekeo wa pande zote za dunia kama ilivyoielekezwa.	

<i>Umahiri Mkuu</i>	<i>Umahiri Mahususi</i>	<i>Shughuli za Kutendwa na Mwanafunzi</i>	<i>Vigezo vya Upimaji</i>	<i>Upimaji wa Viwango vya Utendaji</i>				<i>Idadi ya Vipindi</i>
				<i>Utendaji hafifu wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji wastani wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri sana wa Mwanafunzi</i>	
		h) Kusikiliza maelekezo ya uelekeo wa pande mbalimbali na kuyatekeleza (kulia, kushoto, mbele, nyuma, juu, chini)	Maelekezo ya pande mbalimbali za uelekeo yanatekelezwa kama ilivyoelekezwa kwa usahihi.	Anatekeleza robo ya maelekezo ya uelekeo wa pande anuai kama ilivyoelekezwa.	Anatekeleza nusu ya maelekezo ya uelekeo wa pande anuai kama ilivyoelekezwa.	Anatekeleza maelekezo ya uelekeo wa pande anuai kama ilivyoelekezwa kwa usahihi.	Anatekeleza maelekezo yote ya uelekeo wa pande anuai kama ilivyoelekezwa kwa usahihi.	
		i) Kusikiliza maelekezo ya jumla na kuyatekeleza.	Maelekezo ya jumla yanasikilizwa na kutekelezwa kama ilivyoelekezwa kwa usahihi.	Anatekeleza robo ya maelekezo ya jumla kama ilivyoelekezwa.	Anatekeleza nusu ya maelekezo ya jumla kama ilivyoelekezwa.	Anatekeleza maelekezo ya jumla kama ilivyoelekezwa kwa usahihi.	Anatekeleza maelekezo yote ya jumla kama ilivyoelekezwa kwa usahihi.	
	2.2 Kusoma kwa ufasaha na kuonesha uelewa wa matini aliyoisoma.	a) Kusoma kimya matini mbalimbali na kubaini hoja kuu.	Matini mbalimbali zinasomwa na hoja kuu zinabainishwa kama ilivyo kusudiwa.	Anasoma kimya matini chache sana na kubainisha hoja kuu kwa kukosea sana.	Anasoma kimya matini chache na kubainisha hoja kuu kwa kukosea kidogo.	Anasoma kimya matini nyingi na kubainisha hoja kuu bila kukosea kama ilivyokusudiwa.	Anasoma kimya na kuelewa matini nyingi sana na kubainisha hoja kuu zote kwa usahihi.	20
		b) Kusoma hadithi kwa sauti kwa kuzingatia alama za uandishi.	Hadithi inasomwa kwa sauti kwa kuzingatia alama za uandishi kama ilivyokusudiwa.	Anasoma hadithi kwa sauti na kuzingatia alama chache sana za uandishi.	Anasoma hadithi kwa sauti na kuzingatia alama chache za uandishi.	Anasoma hadithi kwa sauti na kuzingatia alama nyingi za uandishi kama ilivyokusudiwa.	Anasoma hadithi kwa sauti na kuzingatia alama zote za uandishi .	

<i>Umahiri Mkuu</i>	<i>Umahiri Mahususi</i>	<i>Shughuli za Kutendwa na Mwanafunzi</i>	<i>Vigezo vya Upimaji</i>	<i>Upimaji wa Viwango vya Utendaji</i>				<i>Idadi ya Vipindi</i>
				<i>Utendaji hafifu wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji wastani wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri sana wa Mwanafunzi</i>	
		c) Kusoma shairi kwa sauti ya kishairi	Shairi linasomwa kishairi kama ilivyokusudiwa.	Anashindwa kusoma shairi kwa sauti ya kishairi.	Anasoma shairi kwa sauti ya kishairi kwa kusitasita.	Anasoma shairi kwa sauti ya kishairi.	Anasoma na kuelewa shairi kwa kuzingatia sauti ya kishairi kwa usahihi.	
		d) Kusoma ngonjera kwa sauti ya kutamba.	Ngonjera inasomwa kwa sauti ya kutamba kama ilivyokusudiwa.	Anasoma ngonjera bila sauti ya kutamba.	Anasoma ngonjera kwa sauti ya kusitasita.	Anasoma ngonjera kwa sauti ya kutamba.	Anasoma na kuelewa ngonjera kwa sauti ya kutamba.	
	2.3 Kutumia msamiati katika stadi za kusoma katika kuchanganua mawazo yaliyo wasilishwa katika matini mbalimbali	a) Kusoma majina ya viungo vya mwili wa binadamu na kubainisha kazi zake (masikio, pua, mdomo, macho, kifua, shingo)	Majina ya viungo mbalimbali vya mwili yanasomwa na kubaini kazi zake.	Anasoma majina machache sana ya viungo vya mwili na kubainisha kazi zake.	Anasoma majina machache ya viungo vya mwili na kubainisha kazi zake.	Anasoma majina mengi ya viungo vya mwili na kubainisha kazi zake.	Anasoma majina mengi sana ya viungo vya mwili na kubainisha kazi zake ipasavyo.	25
		b) Kubainisha majina na kuyabadili kuwa matendo (somo-soma kilimo-kulima).	Majina yanabainishwa na kubadilishwa kuwa matendo kama ilivyotarajiwa.	Anabainisha majina machache sana na kubadilisha kuwa matendo.	Anabainisha majina machache na kuyabadilisha kuwa matendo.	Anabainisha majina mengi na kuyabadilisha kuwa matendo	Anabainisha majina mengi sana na kuyabadilisha kuwa matendo kama ilivyokusudiwa.	

<i>Umahiri Mkuu</i>	<i>Umahiri Mahususi</i>	<i>Shughuli za Kutendwa na Mwanafunzi</i>	<i>Vigezo vya Upimaji</i>	<i>Upimaji wa Viwango vya Utendaji</i>				<i>Idadi ya Vipindi</i>
				<i>Utendaji hafifu wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji wastani wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri sana wa Mwanafunzi</i>	
		c) Kuunda maneno mapya kwa kudondosha herufi moja au silabi kutoka kwenye neno kwa kutumia chati (kondoa-ndoa Kamata-kata Kinubi-kinu.)	Maneno mapya yanaundwa kwa kudondosha herufi moja au silabi kutoka kwenye neno kwa kutumia chati kama ilivyokusudiwa.	Anaunda maneno machache sana kwa kudondosha herufi moja au silabi kutoka kwenye neno.	Anaunda maneno machache kwa kudondosha herufi moja au silabi kutoka kwenye neno.	Anaunda maneno mengi kwa kudondosha herufi moja au silabi kutoka kwenye neno.	Anaunda maneno mengi sana kwa kudondosha herufi moja au silabi kutoka kwenye neno.	
		d) Kusoma maneno mbalimbali na kubainisha kinyume chake.	Maneno mbalimbali yanasomwa na kubainisha kinyume chake kwa ufasaha.	Anasoma maneno machache sana na kubainisha kinyume chake.	Anasoma maneno machache na kubainisha kinyume chake.	Anasoma maneno mengi na kubainisha kinyume chake kwa ufasaha.	Anasoma maneno yote na kubainisha kinyume chake kwa ufasaha.	

DARASA LA TANO

Umahiri Utakaojengwa na Mwanafunzi katika Somo

Umahiri Mkuu	Umahiri Mahususi
1. Kuwasiliana katika miktadha mbalimbali.	1.2 Kuanzisha na kuendeleza mazungumzo katika miktadha mbalimbali. 1.3 Kutumia maandishi katika mawasiliano kulingana na miktadha mbalimbali.
2. Kuonesha uelewa wa jambo alilolisikiliza au kulisoma	2.1 Kusikiliza na kuonesha uelewa wa jambo alilolisikiliza. 2.2 Kusoma kwa ufasaha na kuonesha uelewa wa matini aliyoisoma.
3. Kutumia msamiati katika miktadha mbalimbali	3.1 Kuzungumza kwa kuwasilisha hoja kulingana na hali mbalimbali. 3.2 Kutumia maandishi katika kuandaa matini mbalimbali. 3.3 Kusoma katika kuchanganua mawazo yaliyowasilishwa katika matini mbalimbali.

Angalizo: Katika Jedwali la maudhui ya muhtasari katika kurasa zinazofuata umahiri mkuu wa kutumia msamiati katika miktadha mbalimbali hautasimama peke yake kama umahiri mkuu. Hivyo utajitokeza kama umahiri mahususi unaolingiliana na kila umahiri mahususi ndani ya umahiri mkuu wa kuwasiliana katika miktadha mbalimbali na umahiri mkuu wa kusoma kwa ufahamu katika kujenga uwezo wa kujieleza kwa namna mbalimbali.

Jedwali la Maudhui ya Muhtasari

<i>Umahiri Mkuu</i>	<i>Umahiri Mahususi</i>	<i>Shughuli za Kutendwa na Mwanafunzi</i>	<i>Vigezo vya Upimaji</i>	<i>Upimaji wa Viwango vya Utendaji</i>				<i>Idadi ya Vipindi</i>
				<i>Utendaji hafifu wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji wastani wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri sana wa Mwanafunzi</i>	
1. Kuwasiliana katika miktadha mbalimbali	1.1 Kuanzisha na kuendeleza mazungumzo katika miktadha mbalimbali	a) Kutega na kutegua vitendawili na kubaini maana zake kwa kuhusianisha na maisha yao.	Vitendawili vimetegwa na kuteguliwa na kubainishwa maana zake kwa kuhusianisha na maisha yao kwa usahihi.	Anatega na kutegua vitendawili vichache sana na kubainisha maana zake kwa kuhusianisha na maisha yao .	Anatega na kutegua vitendawili vichache na kubainisha maana zake bila kuhusianisha na maisha yao.	Anatega na kutegua vitendawili vingi na kubainisha maana zake kwa kuhusianisha na maisha yao kwa usahihi.	Anatega na kutegua vitendawili vingi sana na kubainisha maana zake kwa kuhusianisha na maisha yao.	40
		b) Kutamba ngonjera kwa kuzingatia kanuni za utambaji.	Ngonjera inatambwa kwa kuzingatia kanuni za utambaji kwa usahihi.	Anatamba ngonjera kwa kuzingatia kanuni chache sana za utambaji.	Anatamba ngonjera kwa kuzingatia kanuni chache za utambaji.	Anatamba ngonjera kwa kuzingatia kanuni nyingi za utambaji kwa usahihi.	Anatamba ngonjera kwa kuzingatia kanuni zote za utambaji na kuelezea umuhimu wake.	
		c) Kutumia nahau katika habari fupi na kuzitolea maana.	Nahau zinatumika katika habari fupi na kutolewa maana kwa ufasaha	Anatumia nahau chache sana katika habari fupi bila kutolea maana zake.	Anatumia nahau chache katika habari fupi na kutolea maana.	Anatumia nahau nyingi katika habari fupi na kutolea maana kwa ufasaha.	Anatumia nahau nyingi sana katika habari fupi na kuzitolea maana nahau zote kwa ufasaha.	

<i>Umahiri Mkuu</i>	<i>Umahiri Mahususi</i>	<i>Shughuli za Kutendwa na Mwanafunzi</i>	<i>Vigezo vya Upimaji</i>	<i>Upimaji wa Viwango vya Utendaji</i>				<i>Idadi ya Vipindi</i>
				<i>Utendaji hafifu wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji wastani wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri sana wa Mwanafunzi</i>	
		d) Kutafsiri taswira inayoakisiwa na nahau .	Taswira inayoakisiwa katika nahau inatafsiriwa kwa usahihi.	Anatafsiri taswira inayoakisiwa katika nahau chache sana kwa kusita sana.`	Anatafsiri taswira inayoakisiwa katika nahau chache kwa kusita kidogo.	Anatafsiri taswira inayoakisiwa katika nahau nyingi kwa usahihi.	Anatafsiri taswira inayoakisiwa katika nahau nyingi sana kwa usahihi.	
		e) Kutunga sentensi kwa kutumia kauli halisi katika kutoa taarifa.	Sentensi zinatungwa kwa kutumia kauli halisi kwa usahihi.	Anatunga sentensi chache sana kwa kutumia kauli halisi .	Anatunga sentensi chache kwa kutumia kauli halisi.	Anatunga sentensi nyingi kwa kutumia kauli halisi kwa usahihi.	Anatunga sentensi zote kwa kutumia kauli halisi kwa usahihi.	
		f) Kutunga sentensi kwa kutumia kauli taarifa katika kutoa taarifa.	Sentensi zinatungwa kwa kutumia kauli taarifa kwa usahihi.	Anatunga sentensi chache sana kwa kutumia kauli taarifa.	Anatunga sentensi chache kwa kutumia kauli taarifa.	Anatunga sentensi nyingi kwa kutumia kauli taarifa kwa usahihi.	Anatunga sentensi zote kwa kutumia kauli taarifa kwa usahihi.	
		g) Kueleza hatua za uandishi wa habari fupi/ insha	Hatua za uandishi wa habari fupi/insha zinaelezwa kama ilivyokusudiwa.	Anaeleza hatua chache sana za uandishi wa habari/insha	Anaeleza hatua chache za uandishi wa habari/insha	Anaeleza hatua nyngi za uandishi wa habari/ insha kama ilivyokusudiwa.	Anaeleza hatua zote za uandishi wa habari/insha kwa usahihi.	
		h) Kutaja nafsi tatu kwa kuzingatia hali ya wingi na umoja.	Nafsi tatu zinatajwa kwa kuzingatia umoja na wingi kwa usahihi.	Anataja nafsi chache sana kwa kuzingatia umoja na wingi.	Anataja nafsi chache kwa kuzingatia hali ya umoja na wingi.	Anataja nafsi tatu kwa kuzingatia hali ya umoja na wingi.	Anataja nafsi zote tatu kwa kuzingatia hali umoja na wingi kwa usahihi.	

<i>Umahiri Mkuu</i>	<i>Umahiri Mahususi</i>	<i>Shughuli za Kutendwa na Mwanafunzi</i>	<i>Vigezo vya Upimaji</i>	<i>Upimaji wa Viwango vya Utendaji</i>				<i>Idadi ya Vipindi</i>
				<i>Utendaji hafifu wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji wastani wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri sana wa Mwanafunzi</i>	
	1.2 Kutumia msamiati katika kuzungumza kwa kuwasilisha hoja kulingana na hali mbalimbali	<p>a) Kutunga sentensi kwa kutumia majina ya wanyama wanaofugwa na kueleza faida zake</p> <p>b) Kusimulia hadithi fupi kwa kutumia majina ya wanyama wa porini.</p> <p>c) Kufanya ziara nje ya darasa na kubaini majina ya maua tofauti yanayopatikana na kuelezea sifa zake.</p>	<p>Senstensi zinatungwa kwa kutumia wanyama wanaofugwa</p> <p>Hadithi inasimuliwa kwa kutumia majina ya wanyama wa porini.</p> <p>Majina ya maua tofauti yanabainishwa na kuelezewa sifa zake kama ilivyokusudiwa.</p>	<p>Anatunga sentesnsi chache sana kwa kutumia majina ya wanyama wanaofugwa na kuelezea faida zake</p> <p>Anasimulia hadithi kwa kutumia majina machache sana ya wanyama wa porini.</p> <p>Anabainisha majina ya maua machache sana bila kuelezea sifa zake.</p>	<p>Anatunga sentensi chache kwa kutumia majina ya wanyama wanaofugwa na kuelezea faida zake.</p> <p>Anasimulia hadithi kwa kutumia majina machache ya wanyama wa porini.</p> <p>Anabainisha majina ya maua machache na kuelezea sifa zake.</p>	<p>Anatunga sentensi nyingi kwa kutumia majina ya wanyama wanaofugwa na kuelezea faida zake kwa ufasaha.</p> <p>Anasimulia hadithi kwa kutumia majina mengi ya wanyama wa porini kwa ufasaha.</p> <p>Anabainisha majina mengi ya maua na kuelezea sifa zake kama ilivyokusudiwa.</p>	<p>Anatunga sentensi zote kwa kutumia majina ya wanyama wanaofugwa na kuelezea faida zake zote kwa ufasaha.</p> <p>Anasimulia hadithi kwa kutumia majina mengi sana ya wanyama wa porini na kuelezea sifa zao kwa ufasaha.</p> <p>Anabainisha majina mengi sana ya maua na kuelezea sifa zake zote. kama ilivyokusudiwa.</p>	45

<i>Umahiri Mkuu</i>	<i>Umahiri Mahususi</i>	<i>Shughuli za Kutendwa na Mwanafunzi</i>	<i>Vigezo vya Upimaji</i>	<i>Upimaji wa Viwango vya Utendaji</i>				<i>Idadi ya Vipindi</i>
				<i>Utendaji hafifu wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji wastani wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri sana wa Mwanafunzi</i>	
		d) Kutumia habari fupi kuelezea shughuli za mwanafunzi anazotenda kila siku nyumbani kwa mpangilio wake.	Shughuli za mwanafunzi anazotenda kila siku nyumbani zinaelezwa kwa mpangilio kama ilivyokusudiwa.	Anaeleza shughuli chache sana za mwanafunzi azitendazo kila siku nyumbani.	Anaeleza shughuli chache za mwanafunzi azitendazo kila siku nyumbani kwa mpangilio.	Anaeleza shughuli nyingi azitendazo mwanafunzi nyumbani kwa mpangilio kama ilivyokusudiwa.	Anaeleza shughuli nyingi sana azitendazo mwanafunzi kila siku nyumbani kwa mpangilio sahihi.	
		e) Kutumia habari fupi kuelezea shughuli anazotenda mwanafunzi kila siku shuleni kwa mpangilio.	Shughuli anazotenda mwanafunzi kila siku shuleni zinaelezwa katika habari fupi kwa mpangilio.	Anaeleza shughuli chache sana anazotenda mwanafunzi kila siku shuleni bila mpangilio.	Anaeleza shughuli chache anazotenda mwanafunzi kila siku shuleni kwa mpangilio unaoridhisha.	Anaeleza shughuli nyingi anazotenda mwanafunzi kila siku shuleni kwa mpangilio mzuri.	Anaeleza shughuli nyingi sana anazotenda mwanafunzi kila siku shuleni kwa mpangilio mzuri sana.	
		f) Kuelezea muonekano wa hali ya hewa katika mazingira yake kikamilifu. (ukungu, upepo, joto, baridi, mvua)	Mwonekano wa hali ya hewa katika mazingira yake umeelezwa kikamilifu kama ilivyokusudiwa.	Anaeleza mwonekano wa hali ya hewa katika mazingira yake kwa kusitasita sana.	Anaeleza mwonekano wa hali ya hewa katika mazingira yake kwa kusita kidogo.	Anaeleza mwonekano wa hali ya hewa katika mazingira yake kama ilivyokusudiwa.	Anaeleza na kufafanua mwonekano wa hali ya hewa na faida zake katika mazingira yake kama ilivyokusudiwa.	

<i>Umahiri Mkuu</i>	<i>Umahiri Mahususi</i>	<i>Shughuli za Kutendwa na Mwanafunzi</i>	<i>Vigezo vya Upimaji</i>	<i>Upimaji wa Viwango vya Utendaji</i>				<i>Idadi ya Vipindi</i>
				<i>Utendaji hafifu wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji wastani wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri sana wa Mwanafunzi</i>	
		g) Kutofautisha na kueleza vitu katika hali ya ukubwa na udogo wake.	Vitu vinaelezewa na vinatofautishwa katika hali ya ukubwa na udogo wake kama ilivyopangwa.	Anashindwa kutofautisha vitu katika hali ya ukubwa na udogo.	Anatofautisha vitu katika hali ya ukubwa na udogo.	Anatofautisha vitu katika hali ya ukubwa na udogo kama ilivyokusudiwa.	Anatofautisha na kulinganisha vitu katika hali ya ukubwa na udogo zaidi ya ilivyokusudiwa.	
		h) Kuelezea idadi ya vitu vinavyohesabika (umoja na wingi) kwa kutumia sentensi kanushi.	Vitu vinavyo hesabika vimeelezewa idadi yake katika umoja na wingi kwa kutumia sentensi kanushi kama ilivyokusudiwa.	Anaeleza idadi ya vitu vichache sana katika umoja na wingi katika sentensi kanushi,	Anaeleza idadi ya vitu vichache katika umoja na wingi katika sentensi kanushi.	Anaeleza idadi ya vitu vingi katika umoja na wingi katika sentensi kanushi kama ilivyokusudiwa.	Anaeleza idadi ya vitu vingi sana katika umoja na wingi katika sentensi kanushi kwa ufasaha.	
	1.3 Kutumia maandishi katika kuwasiliana kulingana na miktadha mbalimbali	a) Kuandika vipengele vya muundo wa insha.	Vipengele vya muundo wa insha vinaandikwa kimpangilio kama ilivyokusudiwa.	Anaandika vipengele vichache sana vya muundo wa insha.	Anaandika vipengele vichache vya muundo wa insha.	Anaandika vipengele vingi vya muundo wa insha kwa mpangilio kama ilivyokusudiwa.	Anaandika na kufanua vipengele vyote vya muundo wa insha kwa mpangilio unaoeleweka.	30

<i>Umahiri Mkuu</i>	<i>Umahiri Mahususi</i>	<i>Shughuli za Kutendwa na Mwanafunzi</i>	<i>Vigezo vya Upimaji</i>	<i>Upimaji wa Viwango vya Utendaji</i>				<i>Idadi ya Vipindi</i>
				<i>Utendaji hafifu wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji wastani wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri sana wa Mwanafunzi</i>	
		b) Kuandika insha kuhusu umuhimu wa kuwa na familia ndogo.	Insha inaandikwa kwa kuzingatia vipengele vya mwongozo kama ilivyokusudiwa.	Anaandika kwa kuzingatia vipengele vichache sana vilivyopo katika mwongozo.	Anaandika insha kwa kuzingatia vipengele vichache vilivyopo katika mwongozo.	Anaandika insha kwa kuzingatia vipengele vingi vilivyopo katika mwongozo kama ilivyokusudiwa .	Anaandika insha kwa kuzingatia vipengele vyote vilivyopo katika mwongozo kwa ufasaha.	
		c) Kuandika barua ya kiofisi kwa kuzingatia mtiririko wa vipengele vya uandishi wa barua.	Barua ya kiofisi inaandikwa kwa kuzingatia mtiririko wa vipengele vyote muhimu vya uandishi kwa usahihi.	Anaandika barua ya kiofisi kwa kuzingatia mtiririko wa vipengele vichache sana muhimu vya uandishi.	Anaandika barua ya kiofisi kwa kuzingatia mtiririko wa vipengele vichache vya uandishi.	Anaandika barua ya kiofisi kwa kuzingatia vipengele vingi muhimu vya uandishi kwa usahihi.	Anaandika barua ya kiofisi kwa kuzingatia mtiririko wa vipengele vyote muhimu vya uandishi kwa usahihi.	
		d) Kuandika hadithi fupi yenye maana kwa kuzingatia alama za uandishi na mtiririko wa matukio katika aya.	Hadithi fupi yenye maana inaandikwa kwa kuzingatia alama za uandishi na mtiririko wa matukio katika aya kama ilivyokusudiwa.	Anaandika hadithi fupi isiyoeleweka bila kuzingatia alama za uandishi na kufuata mtiririko wa matukio.	Anaandika hadithi fupi inayoeleweka kwa kuzingatia alama chache za uandishi bila kufuata mtiririko wa matukio.	Anaandika hadithi fupi inayoeleweka kwa kuzingatia alama nyingi za uandishi na kufuata mtiririko wa matukio katika aya kama ilivyokusudiwa.	Anaandika hadithi fupi inayoeleweka vizuri sana kwa kuzingatia alama zote za uandishi na mtiririko mzuri wa matukio katika aya.	

<i>Umahiri Mkuu</i>	<i>Umahiri Mahususi</i>	<i>Shughuli za Kutendwa na Mwanafunzi</i>	<i>Vigezo vya Upimaji</i>	<i>Upimaji wa Viwango vya Utendaji</i>				<i>Idadi ya Vipindi</i>
				<i>Utendaji hafifu wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji wastani wa mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri wa mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri sana wa mwanafunzi</i>	
		e) Kuandika nafsi tatu kwa kuzingatia umoja na wingi katika utendaji kwa kutumia jedwali ili kubaini upatanisho wa kisarufi.	Nafsi tatu zinaandikwa katika umoja na wingi katika jedwali na kubainishwa upatanisho wa nafsi na kitendo kama ilivyokusudiwa.	Anaandika nafsi tatu kwa kukosea umoja na wingi wake na hajibainisha upatanisho kati ya nafsi na kitendo.	Anaandika nafsi tatu bila kukosea umoja na wingi ila hajibainisha upatanisho kati ya nafsi na kitendo.	Anaandika nafsi tatu kwa kuzingatia umoja na wingi na kubainisha upatanisho kati ya nafsi na kitendo kama ilivyokusudiwa.	Anaandika nafsi tatu kwa kuzingatia umoja na wingi wake na kubainisha vizuri sana upatanisho kati ya nafsi na kitendo.	
	1.4 Kutumia msamiati katika uandishi katika kuandaa matini mbalimbali	a) Kuandika kifungu cha habari fupi kwa kuzingatia mpangilio.	Habari fupi inaandikwa kwa kuzingatia mpangilio	Anaandika kifungu cha habari fupi bila mpangilio.	Anaandika kifungu cha habari fupi kwa mpangilio kidogo.	Anaandika habari fupi kwa mpangilio sahihi.	Anaandika habari fupi kwa mpangilio mzuri sana kama ilivyokusudiwa.	20
		b) Kuandika insha yenye kueleweka kwa kutumia mwongozo wa sentensi za mtiririko.	Insha inayoeleweka inaandikwa kwa kutumia mwongozo ulio katika sentensi za mtiririko kwa usahihi.	Anaandika insha bila kuzingatia mwongozo uliotolewa.	Anaandika insha kwa kuzingatia vipengele vichache vya mwongozo katika sentensi za mtiririko uliotolewa.	Anaandika insha inayoeleweka kwa kuzingatia mwongozo wa sentensi za mtiririko uliotolewa kwa usahihi.	Anaandika insha inayoeleweka kwa kuzingatia mwongozo wa sentensi za mtiririko na kutumia alama zote za uandishi kwa usahihi.	

<i>Umahiri Mkuu</i>	<i>Umahiri Mahususi</i>	<i>Shughuli za Kutendwa na Mwanafunzi</i>	<i>Vigezo vya Upimaji</i>	<i>Upimaji wa Viwango vya Utendaji</i>				<i>Idadi ya Vipindi</i>
				<i>Utendaji hafifu wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji wastani wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri sana wa Mwanafunzi</i>	
		c) Kuchanganua vitu mbalimbali kwa kutofautisha kiasi chaingi,engi, kidogo, chache, ili kujenga dhana.	Vitu mbalimbali vimechanganuliwa na kutofautishwa kiasi chake katika sentensi kwa kutumia ingi,engi, kidogo, chache ili kujenga dhana kama ilivyokusudiwa.	Anachanganua na kutofautisha vitu vichache sana katika sentensi ili kujenga dhana.	Anachanganua na kutofautisha kiasi cha vitu vichache katika sentensi ili kujenga dhana.	Anachanganua na kutofautisha vitu vingi katika sentensi ili kujenga dhana kama ilivyokusudiwa.	Anachanganua na kutofautisha kiasi cha vitu vingi sana katika sentensi katika kujenga dhana na umuhimu wake.	
		d) Kuunda maneno mapya kwa kubadili mpangilio wa herufi/silabi (mila-lami, lima, imla, mali) ili kukuza udadisi.	Maneno mapya yanaundwa kwa kubadili mpangilio wa herufi/silabi ili kukuza udadisi katika matumizi ya herufi/silabi kama ilivyokusudiwa.	Anaunda maneno machache sana kwa kubadili mpangilio wa herufi/silabi kwa kuonesha makosa mengi.	Anaunda maneno machache kwa kubadili mpangilio wa herufi/silabi kwa kuonesha makosa machache.	Anaunda maneno mengi kwa kubadili mpangilio wa herufi/silabi katika sentensi kwa usahihi.	Anaunda maneno mengi sana kwa kubadili mpangilio wa herufi/silabi katika sentensi kama ilivyokusudiwa.	
2. Kuonesha uelewa wa jambo alilosikiliza	2.1 Kusikiliza na kuonesha uelewa juu ya alilo lisikiliza	a) Kubaini maana ya vitendawili vilivyotegwa na kuteguliwa na kuonesha umuhimu wake katika jamii.	Maana ya vitendawili vilivyotegwa vinabainishwa na kuonesha umuhimu wa kila kitendawili kwa ufasaha.	Anabainisha maana ya vitendawili vichache sana vilivyotegwa na kuonesha umuhimu wake katika jamii.	Anabainisha maana ya vitendawili vichache vilivyotegwa na kuonesha umuhimu wake katika jamii.	Anabainisha maana ya vitendawili vingi vilivyotengwa na kuonesha umuhimu wake katika jamii.	Anabainisha maana ya vitendawili vingi sana vilivyotegwa na kuonesha umuhimu wake katika jamii kwa ufasaha .	20

<i>Umahiri Mkuu</i>	<i>Umahiri Mahususi</i>	<i>Shughuli za Kutendwa na Mwanafunzi</i>	<i>Vigezo vya Upimaji</i>	<i>Upimaji wa Viwango vya Utendaji</i>				<i>Idadi ya Vipindi</i>
				<i>Utendaji hafifu wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji wastani wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri sana wa Mwanafunzi</i>	
		b) Kubaini maudhui yaliyo katika igizo dhima na kuchambua hoja kuu zilizojitokeza.	Maudhui yaliyo katika igizo dhima yanabainishwa na uchambuzi wa hoja kuu umefanyika kama ilivyokusudiwa	Anabainisha maudhui yaliyo katika igizo dhima na kuchambua hoja chache sana.	Anabainisha maudhui yaliyo katika igizo dhima na kuchambua hoja chache.	Anabainisha maudhui yaliyo katika igizo dhima na kuchambua hoja nyingi kama ilivyokusudiwa.	Anabainisha maudhui yaliyo katika igizo dhima na kuchambua hoja nyingi sana zaidi ya ilivyokusudiwa.	
		c) Kupokea taarifa kutoka katika kauli halisi kwa kubainisha nafsi na nyakati za utendaji.	Taarifa kutoka katika kauli halisi imepokelewa kwa kubainishwa nafsi na nyakati za utendaji kama ilivyokusudiwa.	Anapokea taarifa kutoka katika kauli halisi bila kubainisha nafsi na nyakati zilizotumika.	Anapokea taarifa kutoka katika kauli halisi kwa kubainisha nafsi na nyakati chache zilizotumika.	Anapokea taarifa kutoka katika kauli halisi kwa kubainisha nafsi na nyakati nyingi zilizotumika kama ilivyokusudiwa .	Anapokea taarifa kutoka katika kauli halisi kwa kubainisha nafsi na nyakati zote zilizotumika kwa usahihi.	
		d) Kupokea taarifa kutoka katika kauli taarifa na kubainisha nafsi na nyakati.	Taarifa kutoka katika kauli taarifa imepokelewa na kubainisha nafsi na nyakati kama ilivyokusudiwa.	Anapokea taarifa kutoka katika kauli taarifa bila kubainisha nafsi na nyakati zilizotumika.	Anapokea taarifa kutoka katika kauli taarifa kwa kubainisha nafsi na nyakati chache zilizotumika.	Anapokea taarifa kutoka katika kauli taarifa kwa kubainisha nafsi na nyakati zote zilizotumika kama ilivyokusudiwa. .	Anapokea taarifa kutoka katika kauli taarifa kwa kubainisha nafsi na nyakati zote zilizotumika.	

<i>Umahiri Mkuu</i>	<i>Umahiri Mahususi</i>	<i>Shughuli za Kutendwa na Mwanafunzi</i>	<i>Vigezo vya Upimaji</i>	<i>Upimaji wa Viwango vya Utendaji</i>				<i>Idadi ya Vipindi</i>
				<i>Utendaji hafifu wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji wastani wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri sana wa Mwanafunzi</i>	
	2.2 Kusoma kwa ufasaha na kuonesha uelewa wa matini mbalimbali.	a) Kusoma mashairi kwa sauti ya kishairi (mizani, vina na vituo) na kubainisha mawazo makuu yaliyojitokeza.	Mashairi yanasomwa kwa sauti ya kishairi na mawazo makuu yanabainishwa kama yaliyojitokeza kwa ufasaha.	Anasoma mashairi kwa sauti ya kusitasita sana na anashindwa kubainisha mawazo makuu yaliyojitokeza.	Anasoma mashairi kwa sauti ya kusitasita kidogo na anaweza kubainisha baadhi ya mawazo makuu yaliyojitokeza.	Anasoma mashairi kwa sauti ya kishairi na anaweza kubainisha mawazo makuu mengi yaliyojitokeza kwa ufasaha .	Anasoma mashairi kwa sauti ya kishairi na anaweza kubainisha na kuelezea mawazo makuu yote yaliyojitokeza kwa ufasaha.	40
		b) Kusoma tenzi kwa sauti ya kishairi (mizani, vina na vituo) na kubaini ujumbe wake.	Tenzi inasomwa kwa sauti ya kishairi na ujumbe wake unabainishwa kama ilivyokusudiwa.	Anasoma tenzi bila kuzingatia sauti ya kishairi na anabainisha ujumbe wake kwa kukosea.	Anasoma tenzi kwa sauti ya kishairi na anabainisha ujumbe kwa kiasi kidogo.	Anasoma tenzi vizuri kwa sauti ya kishairi na anabainisha ujumbe wake kwa usahihi.	Anasoma tenzi vizuri sana kwa sauti ya kishairi na anabainisha ujumbe wote zaidi ya ilivyokusudiwa.	
		c) Kusoma ngonjera kwa sauti ya kutamba na kubaini maudhui yake.	Ngonjera inasomwa kwa sauti ya kutamba na kubaini maudhui yake kama ilivyokusudiwa.	Anasoma ngonjera bila sauti ya kutamba na kubainisha maudhui yake.	Anasoma ngonjera kwa sauti ya kutamba na kubainisha maudhui machache.	Anasoma ngonjera kwa sauti ya kutamba na kubainisha maudhui mengi kama ilivyokusudiwa.	Anasoma ngonjera kwa sauti ya kutamba na kubainisha maudhui yake yote.	

<i>Umahiri Mkuu</i>	<i>Umahiri Mahususi</i>	<i>Shughuli za Kutendwa na Mwanafunzi</i>	<i>Vigezo vya Upimaji</i>	<i>Upimaji wa Viwango vya Utendaji</i>				<i>Idadi ya Vipindi</i>
				<i>Utendaji hafifu wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji wastani wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri sana wa Mwanafunzi</i>	
		d) Kubaini miundo kutoka katika kifungu cha habari kinachohusu watoto wa mitaani	Miundo kutoka katika kifungu cha habari kinachohusu watoto wa mitaani imebainishwa kama ilivyokusudiwa.	Anabainisha miundo michache sana kutoka katika kifungu cha habari	Anabainisha miundo michache kutoka katika kifungu cha habari .	Anabainisha miundo mingi kutoka katika kifungu cha habari kwa usahihi.	Anabainisha na kuelezea miundo yote kutoka katika kifungu cha habari kama ilivyokusudiwa.	
		e) Kubaini wahusika katika kifungu cha habari na kuwatolea ufafanuzi.	Wahusika kutoka katika kifungu cha habari wanabainishwa na kutolewa ufafanuzi kama ilivyokusudiwa.	Anabainisha wahusika wachache sana na kushindwa kuwatolea ufafanuzi.	Anabainisha wahusika wachache na kuwatolea ufafanuzi.	Anabainisha wahusika wengi na kuwatolea ufafanuzi kama ilivyokusudiwa.	Anabainisha wahusika wote walioko katika kifungu cha habari na kuwatolea ufafanuzi kikamilifu.	
		f) Kubaini taarifa mahususi za kila siku kutoka katika majarida, matangazo na ratiba mbalimbali na kufanya ufupisho wake.	Taarifa mahususi za kila siku kutoka katika majarida, matangazo na ratiba zimebainishwa na kufanyiwa ufupisho kama ilivyokusudiwa.	Anabainisha taarifa kutoka katika majarida, matangazo na ratiba na kushindwa kufanya ufupisho wake.	Anabainisha taarifa kutoka katika majarida, matangazo na ratiba na kufanya ufupisho kwa kiwango cha chini.	Anabainisha taarifa kutoka katika majarida, matangazo na ratiba na kufanya ufupisho unaoeleweka.	Anabainisha taarifa kwa ufasaha kutoka katika majarida, matangazo na ratiba na kufanya ufupisho unaoeleweka kama ilivyokusudiwa.	

<i>Umahiri Mkuu</i>	<i>Umahiri Mahususi</i>	<i>Shughuli za Kutendwa na Mwanafunzi</i>	<i>Vigezo vya Upimaji</i>	<i>Upimaji wa Viwango vya Utendaji</i>				<i>Idadi ya Vipindi</i>
				<i>Utendaji hafifu wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji wastani wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri sana wa Mwanafunzi</i>	
		g) Kusoma ili kubaini mawazo makuu kutoka katika habari teule.	Mawazo makuu kutoka katika habari teule yanabainishwa kama ilivyokusudiwa.	Anasoma habari teule na anashindwa kubaini mawazo makuu kutoka katika habari.	Anasoma habari teule na kubaini wazo kuu moja.	Anasoma habari teule na kubaini mawazo makuu kama ilivyokusudiwa	Anasoma habari teule anabaini na kufafanua mawazo makuu yote.	
		h) Kusoma kimya kifungu cha habari na kujibu maswali.	Kifungu cha habari kinasomwa kimya na maswali yanajibiwa kama ilivyokusudiwa.	Anasoma kimya kifungu cha habari lakini anashindwa kujibu maswali.	Anasoma kimya kifungu cha habari na kujibu maswali machache.	Anasoma kimya kifungu cha habari na kujibu maswali mengi kikamilifu.	Anasoma kimya kifungu cha habari na kuuliza na kujibu maswali mengi sana kikamilifu.	
	2.3 Kutumia msamiati katika kusoma na kuchanganua mawazo yaliyo wasilishwa katika matini mbalimbali	a) Kusoma na kubaini majina ya wanyama wanaokula nyama na kuelezea sifa na faida zao katika jamii.	Majina ya wanyama wanaokula nyama yanabainishwa na sifa na faida zao zimeelezwa kama ilivyokusudiwa.	Anasoma na kubainisha majina machache sana ya wanyama wanaokula nyama na kuelezea sifa na faida zao.	Anasoma na kubainisha majina machache ya wanyama wanaokula nyama na kuelezea sifa na faida zao.	Anasoma na kubainisha majina mengi ya wanyama wanaokula nyama na kuelezea sifa na faida zao kama ilivyokusudiwa.	Anasoma na kubainisha majina mengi sana ya wanyama wanaokula nyama na wasiokula nyama na kuelezea sifa na faida zao zaidi ya ilivyokusudiwa.	25

<i>Umahiri Mkuu</i>	<i>Umahiri Mahususi</i>	<i>Shughuli za Kutendwa na Mwanafunzi</i>	<i>Vigezo vya Upimaji</i>	<i>Upimaji wa Viwango vya Utendaji</i>				<i>Idadi ya Vipindi</i>
				<i>Utendaji hafifu wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji wastani wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri sana wa Mwanafunzi</i>	
		b) Kusoma na kubaini majina ya wanyama wanaokula nyasi na kueleza sifa na faida zao.	Majina ya wanyama wanaokula nyasi yanabainishwa, sifa na faida zao zimeelezewa kama ilivyokusudiwa.	Anabainisha majina machache sana ya wanyama wanaokula nyasi na kuelezea sifa bila faida zao.	Anasoma na kubainisha majina machache ya wanyama wanaokula nyasi na kuelezea sifa na faida zao.	Anasoma na kubainisha majina mengi ya wanyama wanaokula nyasi na kuelezea sifa na faida zao kama ilivyokusudiwa.	Anasoma na kubainisha majina mengi sana ya wanyama wanaokula nyasi na wasiokula nyasi na kuelezea sifa na faida zao.	
		c) Kusoma kifungu cha habari na kubaini majina ya miti.	Majina ya miti inayotoa mbao yanabainishwa kutoka kifungu cha habari na kuelezea umuhimu wake kama ilivyokusudiwa.	Anabainisha majina machache sana ya miti inayotoa mbao kutoka katika kifungu cha habari.	Anabainisha majina machache ya miti inayotoa mbao kutoka katika kifungu cha habari na kuelezea umuhimu wake.	Anabainisha majina mengi ya miti inayotoa mbao kutoka katika kifungu cha habari na kuelezea umuhimu wake.	Anabainisha majina yote ya miti inayotoa mbao iliyojitokeza katika kifungu cha habari na kuelezea umuhimu wake kwa usahihi.	
		d) Kusoma sentensi na kubaini maneno ya ulinganishi wa vitu na watu. (kama, sawa na, kama vile, sawasawa) ili kujenga dhana ya ulinganishi.	Maneno ya ulinganishi wa vitu na watu yanabainishwa katika sentensi na dhana imejengwa kama ilivyokusudiwa.	Anabainisha maneno machache sana ya ulinganishi katika sentensi kwa kukosea na kushindwa kujenga dhana .	Anabainisha maneno machache ya ulinganishi katika sentensi bila kukosea na kujenga dhana kwa mashaka.	Anabainisha maneno mengi ya ulinganishi katika sentensi na kujenga dhana kwa usahihi.	Anabainisha maneno yote ya ulinganishi katika sentensi na kujenga dhana ya ulinganishi na utofauti kama ilivyokusudiwa.	

<i>Umahiri Mkuu</i>	<i>Umahiri Mahususi</i>	<i>Shughuli za Kutendwa na Mwanafunzi</i>	<i>Vigezo vya Upimaji</i>	<i>Upimaji wa Viwango vya Utendaji</i>				<i>Idadi ya Vipindi</i>
				<i>Utendaji hafifu wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji wastani wa mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri wa mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri sana wa mwanafunzi</i>	
		e) Kusoma sentensi na kubaini maneno yanayoonesha umiliki na kubadili sentensi hizo kuwa katika kinyume.	Maneno yanayoonesha umiliki yanabainishwa katika sentensi na kuzibadili kuwa katika kinyume kwa ufasaha.	Anabainisha maneno machache sana yanayoonesha umiliki na kushindwa kubadili sentensi kuwa kinyume chake.	Anabainisha maneno machache yanayoonesha umiliki na kubadili sentensi katika kinyume .	Anabainisha maneno mengi yanayoonesha umiliki na kubadili sentensi nyingi kuwa katika kinyume kwa ufasaha.	Anabainisha maneno mengi sana yanayoonesha umiliki na kubadili sentensi zote kuwa katika kinyume kwa ufasaha .	

DARASA LA SITA

Umahiri Utakaojengwa na Mwanafunzi katika Somo

Umahiri Mkuu	Umahiri Mahususi
1. Kuwasiliana katika miktadha mbalimbali.	1.2 Kuanzisha na kuendeleza mazungumzo katika miktadha mbalimbali. 1.3 Kutumia maandishi kuwasiliana kulingana na miktadha mbalimbali.
2. Kuonesha uelewa wa jambo alilolisikiliza au kulisoma	2.1 Kusikiliza na kuonesha uelewa wa jambo alilolisikiliza. 2.2 Kusoma kwa ufasaha na kuonesha uelewa wa matini aliyoisoma.
3. Kutumia msamiati katika miktadha mbalimbali	3.1 Kuzungumza kwa kuwasilisha hoja kulingana na hali mbalimbali. 3.2 Kutumia maandishi katika kuandaa matini mbalimbali. 3.3 Kusoma katika kuchanganua mawazo yaliyowasilishwa katika matini mbalimbali.

Angalizo: Katika Jedwali la maudhui ya muhtasari katika kurasa zinazofuata umahiri mkuu wa kutumia msamiati katika miktadha mbalimbali hautasimama peke yake kama umahiri mkuu. Hivyo utajitokeza kama umahiri mahususi unaolingiliana na kila umahiri mahususi ndani ya umahiri mkuu wa kuwasiliana katika miktadha mbalimbali na umahiri mkuu wa kusoma kwa ufahamu katika kujenga uwezo wa kujieleza kwa namna mbalimbali

Jedwali la Maudhui ya Muhtasari

<i>Umahiri Mkuu</i>	<i>Umahiri Mahususi</i>	<i>Shughuli za Kutendwa na Mwanafunzi</i>	<i>Vigezo vya Upimaji</i>	<i>Upimaji wa Viwango vya Utendaji</i>				<i>Idadi ya Vipindi</i>
				<i>Utendaji hafifu wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji wastani wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri sana wa Mwanafunzi</i>	
1. Kuwasiliana katika miktadha mbalimbali	1.1 Kuanzisha na kuendeleza mazungumzo katika miktadha mbalimbali	a) Kuimba wimbo wa kizalendo kwa ufasaha (Tazama Ramani).	Wimbo wa kizalendo unaimbwa kama ilivyokusudiwa.	Anaimba wimbo usiokua wa kizalendo.	Anaimba wimbo wa kizalendo kwa kusita.	Anaimba wimbo wa kizalendo kama ilivyo kusudiwa.	Anaimba wimbo wa kizalendo na kuelezea maana yake kwa usahihi.	48
		b) Kutaja na Kueleza mawazo makuu yaliyomo katika wimbo wa kizalendo.	Mawazo makuu yaliyomo katika wimbo wa kizalendo yanaelezwa kama ilivyokusudiwa.	Anataja bila ya kueleza mawazo yaliyomo katika wimbo kwa kusitasita sana.	Anataja na kueleza mawazo makuu machache yaliyomo katika wimbo kwa kusita kidogo.	Anataja na kuelezea mawazo makuu mengi yaliyomo katika wimbo wa kizalendo kama ilivyo kusudiwa.	Anataja na kuelezea kwa kina mawazo makuu yote yaliyomo katika wimbo wa kizalendo kuyalinganisha na hali halisi ya maisha.	
		c) Kughani shairi kwa kuzingatia kanuni za mashairi (vina, mizani na kituo)	Shairi linaghaniwa kwa kuzingatia kanuni za mashairi kwa usahihi.	Anaghani shairi kwa kuzingatia kanuni chache sana za mashairi kwa kusitasita sana.	Anaghani shairi kwa kuzingatia kanuni chache za mashairi kwa kusita kidogo.	Anaghani shairi kwa kuzingatia kanuni nyingi za mashairi.	Anaghani shairi kwa kuzingatia kanuni nyingi sana za mashairi kwa usahihi.	

<i>Umahiri Mkuu</i>	<i>Umahiri Mahususi</i>	<i>Shughuli za Kutendwa na Mwanafunzi</i>	<i>Vigezo vya Upimaji</i>	<i>Upimaji wa Viwango vya Utendaji</i>				<i>Idadi ya Vipindi</i>
				<i>Utendaji hafifu wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji wastani wa mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri wa mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri sana wa mwanafunzi</i>	
		d) Kuigiza igizo dhima kuhusu Elimu ya Manunuzi na kueleza maudhui yake.	Igizo dhima kuhusu elimu ya manunuzi limeigizwa na kuelezewa maudhui yake kama ilivyokusudiwa.	Anaigiza igizo dhima lisilohusu elimu ya manunuzi na kuelezea maudhui yake.	Anaigiza igizo dhima linalohusu elimu ya manunuzi kwa kusitasita.	Anaigiza igizo dhima kuhusu elimu ya manunuzi na kuelezea maudhui yake kama ilivyokusudiwa.	Anaigiza igizo dhima kuhusu elimu ya manunuzi na kuelezea maana na maudhui yake kwa usahihi.	
		e) Kusimulia hadithi yenye methali na kuelezea maana ya mafunzo yaliyopatikana katika methali	Hadithi yenye methali zenye mafunzo inasimuliwa kama ilivyokusudiwa.	Anasimulia hadithi yenye methali chache sana zenye mafunzo kwa kusitasita sana.	Anasimulia hadithi yenye methali chache zenye mafunzo kwa kusita kidogo.	Anasimulia hadithi yenye methali nyingi zenye mafunzo kama ilivyokusudiwa .	Anasimulia hadithi yenye methali na nahau nyingi zenye mafunzo kwa usahihi.	
		f) Kubainisha na kueleza taswira za kimawazo zilizo katika nahau kutoka katika hadithi..	Taswira za kimawazo zilizo katika nahau kutoka katika hadithi zinabainishwa na kutolewa maelezo kama ilivyokusudiwa.	Anabainisha tafsiri chache sana katika taswira ya picha ya kimawazo zilizo katika nahau katoka katika hadithi na kutoa maelezo.	Anabainisha tafsiri chache iliyo katika taswira ya picha za kimawazo katika nahau kutoka katika hadithi na kutolea maelezo.	Anabainisha tafsiri nyingi iliyo katika taswira za picha za kimawazo zilizo katika nahau kutoka katika hadithi na kutoa maelezo kama ilivyokusudiwa.	Anabainisha tafsiri zote zilizo katika taswira za picha za kimawazo zilizo katika nahau kutoka katika hadithi na kutolea maelezo kwa kina.	

<i>Umahiri Mkuu</i>	<i>Umahiri Mahususi</i>	<i>Shughuli za Kutendwa na Mwanafunzi</i>	<i>Vigezo vya Upimaji</i>	<i>Upimaji wa Viwango vya Utendaji</i>				<i>Idadi ya Vipindi</i>
				<i>Utendaji hafifu wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji wastani wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri sana wa Mwanafunzi</i>	
		g) Kusimulia mambo yaliyoonekana baada ya kufanya ziara fupi katika mazingira ya jirani na shule.	Mambo yaliyoonekana baada ya kufanya ziara fupi katika mazingira ya jirani na shule yanasimuliwa kama ilivyokusudiwa.	Anasimulia mambo machache sana yaliyoonekana katika mazingira ya jirani na shule baada ya kufanya ziara fupi kwa kusitasita sana.	Anasimulia mambo machache yaliyoonekana katika mazingira ya jirani na shule baada ya kufanya ziara fupi kwa kusitasita kidogo.	Anasimulia mambo mengi yaliyoonekana katika mazingira ya jirani na shule baada ya kufanya ziara fupi.	Anasimulia mambo yote yaliyoonekana katika mazingira ya jirani na shule baada ya kufanya ziara fupi kama ilivyokusudiwa.	
		h) Kushiriki katika majibizano kuhusu matumizi ya simu ya mdomo.	Majibizano kuhusu matumizi ya simu ya mdomo yanafanyika kama ilivyokusudiwa.	Anashiriki katika majibizano na kuchangia hoja chache sana.	Anashiriki katika majibizano na kuchangia hoja chache.	Anashiriki katika majibizano na kuchangia hoja nyingi kama ilivyokusudiwa.	Anashiriki katika majibizano na kuchangia hoja nyingi sana zenye mantiki.	
	1.2 Kutumia msamiati katika kuzungumza kwa kuwasilisha hoja kulingana na hali mbalimbali.	a) Kubaini aina saba za maneno katika sentensi (Nomino, kitenzi, kielezi, kivumishi, kiwakilishi, kiunganishi na kihisishi)	Aina za maneno zinabainishwa katika sentensi kwa ufasaha.	Anabainisha aina za maneno machache sana katika sentensi.	Anabainisha aina za maneno machache katika sentensi.	Anabainisha aina za maneno mengi katika sentensi.	Anabainisha aina zote za maneno katika sentensi.	18
		b) Kuelezea na kubaini maneno mapya katika risala iliyowasilishwa.	Maneno mapya katika risala iliyowasilishwa yanaelezewa na kubainishwa ipasavyo.	Anabainisha na kuelezea maneno mapya machache sana.	Anabainisha na kuelezea maneno mapya machache.	Anabainisha na kuelezea maneno mapya mengi ipasavyo.	Anabainisha na kuelezea maana ya maneno mapya mengi sana kwa ufasaha	

<i>Umahiri Mkuu</i>	<i>Umahiri Mahususi</i>	<i>Shughuli za Kutendwa na Mwanafunzi</i>	<i>Vigezo vya Upimaji</i>	<i>Upimaji wa Viwango vya Utendaji</i>				<i>Idadi ya Vipindi</i>
				<i>Utendaji hafifu wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji wastani wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri sana wa Mwanafunzi</i>	
		c) Kuelezea maana za maneno mapya kutoka katika kamusi baada ya habari kusomwa.	Maneno mapya kutoka katika kamusi yanaelezwa maana yake baada ya habari kusomwa.	Anabainisha na kuelezea maana ya maneno machache sana kutoka katika kamusi baada ya kusoma habari.	Anabainisha na kuelezea maana ya maneno machache kutoka katika kamusi baada ya kusoma habari.	Anabainisha na kuelezea maana ya maneno mengi kutoka katika kamusi baada ya kusoma habari.	Anabainisha na kuelezea maana ya maneno mengi sana kutoka katika kamusi baada ya kusoma habari.	
	1.3 Kutumia maandishi katika kuwasiliana kulingana na miktadha mbalimbali.	a) Kuandika matangazo mbalimbali kwa kuzingatia vipengele muhimu.	Matangazo mbalimbali yanaandikwa kwa kuzingatia vipengele muhimu kama ilivyokusudiwa.	Anaandika matangazo kwa kuzingatia vipengele muhimu vichache sana	Anaandika matangazo kwa kuzingatia vipengele muhimu vichache.	Anaandika matangazo kwa kuzingatia vipengele muhimu vingi kama ilivyokusudiwa.	Anaandika matangazo kwa kuzingatia vipengele vyote muhimu kwa ufasaha.	42
		b) Kuandika vifupisho vya maneno au majina ya msingi. (JKT, CCM, TBC TET BMT)	Vifupisho vya maneno au majina ya msingi vinaandikwa kama ilivyokusudiwa.	Anaandika vifupisho vya maneno na majina ya msingi machache sana.	Anaandika vifupisho vya maneno na majina ya msingi machache .	Anaandika vifupisho vya maneno na majina ya msingi mengi kama ilivyokusudiwa.	Anaandika vifupisho vya maneno na majina ya msingi mengi sana kwa usahihi.	

<i>Umahiri Mkuu</i>	<i>Umahiri Mahususi</i>	<i>Shughuli za Kutendwa na Mwanafunzi</i>	<i>Vigezo vya Upimaji</i>	<i>Upimaji wa Viwango vya Utendaji</i>				<i>Idadi ya Vipindi</i>
				<i>Utendaji hafifu wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji wastani wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri sana wa Mwanafunzi</i>	
		c) Kufupisha habari katika maandishi ili kujenga dhana iliyokusudiwa kwa kuzingatia alama nyingi za uandishi	Habari inafupishwa katika maandishi ili kujenga dhana iliyokusudiwa kwa kuzingatia alama nyingi za uandishi.	Anafupisha habari katika maandishi yenye dhana tofauti.	Anafupisha habari katika maandishi yenye dhana iliyokusudiwa kwa kuzingatia alama chache za uandishi.	Anafupisha habari katika maandishi yenye dhana iliyokusudiwa kwa kuzingatia alama nyingi za uandishi.	Anafupisha habari katika maandishi yenye dhana iliyokusudiwa kwa kuzingatia alama zote za uandishi.	
		d) Kuandika methali zenye mafunzo kulingana na kifungu cha habari.	Methali zenye mafunzo zinaandikwa kulingana na kifungu cha habari kama ilivyokusudiwa.	Anaandika methali chache sana zenye mafunzo kulingana na kifungu cha habari.	Anaandika methali chache zenye mafunzo kulingana na kifungu cha habari.	Anaandika methali nyingi zenye mafunzo kulingana na kifungu cha habari.	Anaandika methali zote zenye mafunzo mazuri na kuhusianisha na kifungu cha habari kama ilivyokusudiwa.	
		e) Kuandika kumbukumbu za mikutano kwa kuzingatia vipengele muhimu.	Kumbukumbu za mikutano zinaandikwa kwa kuzingatia vipengele muhimu kama ilivyokusudiwa.	Anaandika kumbukumbu za mikutano kwa kuzingatia vipengele muhimu vichache sana	Anaandika kumbukumbu za mikutano kwa kuzingatia vipengele muhimu vichache.	Anaandika kumbukumbu za mikutano kwa kuzingatia vipengele vingi muhimu kama ilivyokusudiwa.	Anaandika kumbukumbu za mikutano kwa kuzingatia vipengele vyote muhimu.	

<i>Umahiri Mkuu</i>	<i>Umahiri Mahususi</i>	<i>Shughuli za Kutendwa na Mwanafunzi</i>	<i>Vigezo vya Upimaji</i>	<i>Upimaji wa Viwango vya Utendaji</i>				<i>Idadi ya Vipindi</i>
				<i>Utendaji hafifu wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji wastani wa mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri wa mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri sana wa mwanafunzi</i>	
		f) Kuandika risala fupi kwa kuzingatia muundo na kanuni za uandishi.	Risala fupi inaandikwa kwa kuzingatia muundo na kanuni za uandishi kama ilivyokusudiwa.	Anaandika risala fupi bila kuzingatia muundo na kanuni za uandishi.	Anaandika risala fupi kwa kuzingatia muundo na kanuni za uandishi.	Anaandika risala fupi kwa kuzingatia muundo na kanuni za uandishi kama ilivyokusudiwa.	Anaandika risala fupi kwa kuzingatia muundo na kanuni zote za uandishi	
		g) Kuandika Insha kwa kupangilia mawazo kimantiki kuhusu elimu ya afya na uzazi.	Insha inaandikwa kwa kupangiliwa mawazo kimantiki kuhusu elimu ya afya na uzazi.	Anaandika insha bila mpangilio wa mawazo.	Anaandika insha na kupangilia mawazo machache kimantiki.	Anaandika insha na kupangilia mawazo mengi kimantiki.	Anaandika insha huru na kupangilia mawazo yote kimantiki.	
	1.4 Kutumia msamiati katika maandishi katika kuandaa matini mbalimbali.	a) Kuandika sentensi kwa kutumia maneno yanayoonesha umiliki.	Sentensi zinaandikwa kwa kutumia maneno yanayoonesha umiliki kama ilivyokusudiwa.	Anaandika sentensi chache sana kwa kutumia maneno yanayoonesha umiliki.	Anaandika sentensi chache kwa kutumia maneno yanayoonesha umiliki.	Anaandika sentensi nyingi kwa kutumia maneno yanayoonesha umiliki kama ilivyokusudiwa.	Anaandika sentensi nyingi sana kwa kutumia maneno yanayoonesha umiliki zaidi ya ilivyokusudiwa.	18

<i>Umahiri Mkuu</i>	<i>Umahiri Mahususi</i>	<i>Shughuli za Kutendwa na Mwanafunzi</i>	<i>Vigezo vya Upimaji</i>	<i>Upimaji wa Viwango vya Utendaji</i>				<i>Idadi ya Vipindi</i>
				<i>Utendaji hafifu wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji wastani wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri sana wa Mwanafunzi</i>	
		b) Kuandika habari fupi kwa kutumia majina sahihi ya kazi za watu.	Habari fupi inaandikwa kwa kutumia majina sahihi ya kazi za watu .	Anaandika habari fupi kwa kutumia majina machache sana ya kazi za watu	Anaandika habari fupi kwa kutumia majina machache ya kazi za watu.	Anaandika habari fupi kwa kutumia majina sahihi mengi ya kazi za watu .	Anaandika habari fupi kwa kutumia majina sahihi mengi sana ya kazi za watu.	
		c) Kuandika shairi linaloelezea muonekano wa hali ya hewa katika mazingira kwa kuzingatia kanuni za shairi	Shairi linaloelezea mwonekano wa hali ya hewa linaandikwa katika mazingira kwa kuzingatia kanuni za shairi.	Anaandika shairi lisiloelezea mwonekano wa hali ya hewa.	Anaandika shairi linaloelezea mwonekano wa hali ya hewa kwa kuzingatia kanuni chache za uandishi.	Anaandika shairi linaloelezea mwonekano wa hali ya hewa kwa kuzingatia kanuni nyingi za uandishi.	Anaandika shairi linaloelezea mwonekano wa hali ya hewa kwa kuzingatia kanuni zote za uandishi.	
2. Kuonesha uelewa wa jambo alilosikiliza au kulisoma.	2.1 Kusikiliza na kuonesha uelewa juu ya jambo alilolisikiliza	a) Kusikiliza habari na kujibu maswali yatokanayo na habari.	Habari inayohusu Rushwa inasikilizwa na maswali yatokanayo na habari yanajibiwa kwa usahihi.	Anasikiliza habari lakini anashindwa kujibu maswali yatokanayo na habari.	Anasikiliza habari na kujibu maswali machache yatokanayo na habari.	Anasikiliza habari na kujibu maswali mengi yatokanayo na habari kwa usahihi.	Anasikiliza habari kisha anauliza na kujibu maswali yote yatokanayo na habari.	24

<i>Umahiri Mkuu</i>	<i>Umahiri Mahususi</i>	<i>Shughuli za Kutendwa na Mwanafunzi</i>	<i>Vigezo vya Upimaji</i>	<i>Upimaji wa Viwango vya Utendaji</i>				<i>Idadi ya Vipindi</i>
				<i>Utendaji hafifu wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji wastani wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri sana wa Mwanafunzi</i>	
		b) Kubaini miundo katika sentensi wakati wa mazungumzo	Miundo inabainishwa katika sentensi wakati wa mazungumzo kama ilivyokusudiwa.	Anabainisha miundo michache sana katika sentensi	Anabainisha miundo michache katika sentensi.	Anabainisha miundo mingi katika sentensi kama ilivyokusudiwa.	Anabainisha miundo yote katika sentensi zaidi ya ilivyokusudiwa.	
		c) Kubaini mawazo muhimu katika risala	Mawazo muhimu katika risala yanabainishwa kama ilivyokusudiwa.	Anabainisha mawazo muhimu machache sana katika risala.	Anabainisha mawazo muhimu machache katika risala.	Anabainisha mawazo muhimu mengi katika risala kama ilivyokusudiwa.	Anabainisha na kufafanua mawazo yote muhimu katika risala .	
		d) Kubaini na kuchambua hoja muhimu katika majadiliano ili kupata maana iliyokusudiwa.	Hoja muhimu zinachambuliwa na kubainishwa katika majadiliano ili kupata maana kama ilivyokusudiwa.	Anabainisha na kuchambua hoja chache sana ili kuleta maana iliyo kusudiwa.	Anabainisha na kuchambua hoja chache ili kuleta maana iliyokusudiwa.	Anabainisha na kuchambua hoja nyingi ili kupata maana kama ilivyokusudiwa.	Anabainisha na kuchambua hoja zote ili kupata maana zaidi ya ilivyo kusudiwa.	
	2.2 Kusoma kwa ufasaha na kuonesha uelewa wa matini mbalimbali	a) Kusoma methali mbalimbali katika kifungu cha habari na kutoa maana zake.	Methali zinasomwa katika kifungu cha habari na kutolewa maana kwa ufasaha.	Anasoma methali chache sana katika kifungu cha habari.	Anasoma methali chache katika kifungu cha habari na kutoa maana.	Anasoma methali nyingi katika kifungu cha habari na kutoa maana kwa ufasaha.	Anasoma na kubaini methali nyingi sana katika kifungu cha habari na kutoa maana zote.	

<i>Umahiri Mkuu</i>	<i>Umahiri Mahususi</i>	<i>Shughuli za Kutendwa na Mwanafunzi</i>	<i>Vigezo vya Upimaji</i>	<i>Upimaji wa Viwango vya Utendaji</i>				<i>Idadi ya Vipindi</i>
				<i>Utendaji hafifu wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji wastani wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri sana wa Mwanafunzi</i>	
		b)Kusoma na Kubaini methali zinazofanana	Methali zinazofanana zinasomwa na kubainishwa katika hadithi kwa usahihi.	Anasoma na kubainisha methali chache sana zinazofanana katika hadithi.	Anasoma na kubainisha methali chache zinazofanana katika hadithi.	Anasoma na kubainisha methali nyingi zinazofanana katika hadithi kwa usahihi.	Anasoma na kubainisha methali zote zinazofanana katika hadithi kwa usahihi.	
		c) Kubaini makosa ya kiuandishi katika matini anuai.	Makosa ya kiuandishi yanabainishwa katika matini anuai kama ilivyokusudiwa.	Anabainisha makosa machache sana ya kiuandishi	Anabainisha makosa machache sana ya kiuandishi.	Anabainisha makosa mengi ya kiuandishi kama ilivyokusudiwa.	Anabainisha makosa yote ya kiuandishi kutoka katika matini anuai kama ilivyokusudiwa .	
		d) Kusoma matangazo na kubaini taarifa muhimu .	Matangazo yanasomwa na taarifa zake zinabainishwa kama ilivyokusudiwa.	Anasoma matangazo bila kubainisha taarifa zake.	Anasoma matangazo na kubainisha taarifa chache.	Anasoma matangazo na kubainisha taarifa nyingi kama ilivyokusudiwa.	Anasoma matangazo kwa kubainisha na kueleza taarifa zote muhimu .	
		e) Kusoma hadithi za kubuni kwa burudani.	Hadithi za kubuni zinasomwa kwa burudani kama ilivyokusudiwa.	Anasoma hadithi za kubuni bila burudani.	Anasoma hadithi za kubuni kwa kusitasita kidogo.	Anasoma hadithi za kubuni kwa burudani kama ilivyokusudiwa.	Anasoma hadithi za kubuni kwa burudani na kwa haraka.	

<i>Umahiri Mkuu</i>	<i>Umahiri Mahususi</i>	<i>Shughuli za Kutendwa na Mwanafunzi</i>	<i>Vigezo vya Upimaji</i>	<i>Upimaji wa Viwango vya Utendaji</i>				<i>Idadi ya Vipindi</i>
				<i>Utendaji hafifu wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji wastani wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri sana wa Mwanafunzi</i>	
		f) Kusoma kitabu cha fasihi na kuelezea dhana ya wahusika.	Kitabu cha fasihi kinasomwa na kuelezea dhana ya wahusika kama ilivyokusudiwa.	Anasoma kitabu cha fasihi na kuelezea dhana ya wahusika wachache sana.	Anasoma kitabu cha fasihi na kuelezea dhana ya wahusika wachache.	Anasoma kitabu cha fasihi na kuelezea dhana ya wahusika wengi kama ilivyokusudiwa.	Anasoma kitabu cha fasihi na kuelezea dhana ya wahusika na umuhimu wa wahusika wote.	
	2.3 Kutumia msamiati katika kusoma ili kuchanganua mawazo yaliyo wasilishwa katika matini mbalimbali	a) Kusoma matini na kubaini maneno mapya na kuyatolea maana.	Maneno mapya yanasomwa, yanabainishwa na kutolewa maana katika usomaji wa matini kama ilivyokusudiwa.	Anasoma bila kubainisha maneno mapya na kuyatolea maana.	Anasoma na kubainisha maneno mapya machache katika matini bila kuyatolea maana.	Anasoma na kubainisha maneno mapya mengi na kuyatolea maana kama ilivyokusudiwa..	Anasoma na kubainisha maneno yote mapya na kuyatolea maana kwa kuyafafanua zaidi.	18
		b) Kusoma matini mbalimbali yanayoelezea hali ya hewa na kubaini majira yake.	Majira ya hali ya hewa yanabainishwa na kuelezewa baada ya usomaji wa matini kama ilivyokusudiwa.	Anabainisha bila kuelezea majira ya hali ya hewa yaliyojitokeza katika matini.	Anabainisha na kuelezea majira machache ya hali ya hewa yaliyojitokeza katika matini.	Anabainisha na kuelezea majira mengi ya hali ya hewa yaliyojitokeza katika matini kama ilivyokusudiwa	Anabainisha na kuelezea majira mengi sana ya hali ya hewa yaliyojitokeza katika matini.	

<i>Umahiri Mkuu</i>	<i>Umahiri Mahususi</i>	<i>Shughuli za Kutendwa na Mwanafunzi</i>	<i>Vigezo vya Upimaji</i>	<i>Upimaji wa Viwango vya Utendaji</i>				<i>Idadi ya Vipindi</i>
				<i>Utendaji hafifu wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji wastani wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri wa Mwanafunzi</i>	<i>Utendaji mzuri sana wa Mwanafunzi</i>	
		c) Kusoma kifungu cha habari ili kubaini maneno mapya yenye maana zaidi ya moja .	Kifungu cha habari kinasomwa na kubainishwa maneno mapya yenye maana zaidi ya moja.	Anasoma kifungu cha habari na kubainisha maneno machache sana yenye maana zaidi ya moja.	Anasoma kifungu cha habari na kubainisha maneno machache yenye maana zaidi ya moja.	Anasoma kifungu cha habari na kubainisha maneno mengi yenye maana zaidi ya moja.	Anasoma kifungu cha habari na kubainisha maneno yote yenye maana zaidi ya moja kwa ufasaha.	